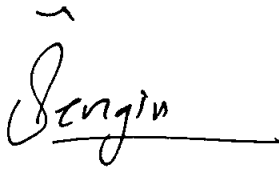

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

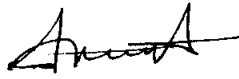
Askeralma Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Fatih ŞAHİN
ANKARA M.V.

ÖZLEM ZENGİN

TOKAT MİLLETVEKİLİ

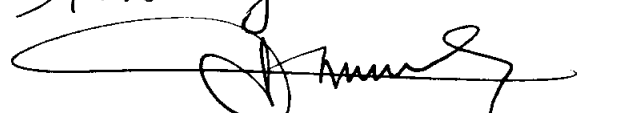

Hasan TURAN
İstanbul Milletvekili

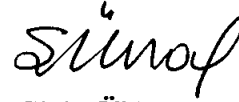

İsmail KAYA
Osmaniye Milletvekili

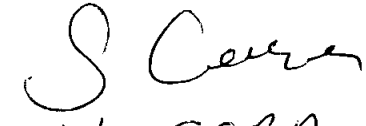

Serkan Bayram
İstanbul Milletvekili

F. ALPAY ÖZALAY
İZMİR M.V.

Kemal ÇELİK
Antalya M.V.

Mücahit TURUNÇOĞLU
Osmaniye M.V.

Şirin ÜNAL
İstanbul Milletvekili

Salih CORA
Trabzon M.V.

Ravshan BAY
Kırıkhanlı M.V.

TBMM BASKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Milli Savunma	
Tarih :	23 Mayıs 2019	Esas No: 2/1940

23 Mayıs 2019

23 Mayıs 2019
478297

İmran AKLIĞ
Kahramanmaraş Milletvekili

Mehmet Cihat ÖZAR
Kahramanmaraş Milletvekili

Cemal TAŞAR
Bartın Milletvekili

Fehim Yılmaz
Bilecik Milletvekili

Melika Akyol

YALOVA M.V.

Melika

Hüseyin Faruk
Hatay Milletvekili

Abdül Aziz
Sivas M.V.

Hacı Bayram Türkoğlu
Hatay M.V.

Hakkı Köylü
Kastamonu M.V.

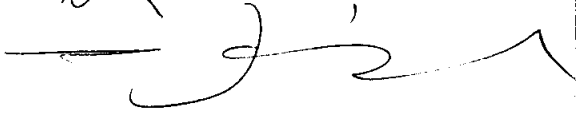
Müjgan Derin Tuba Durğun
İstanbul M.V.

Ahmet Polat Doğan
Ankara Milletvekili

Taner Yıldız
Kayseri M.V.

Halis DALKILIĞ
İst. M.V.

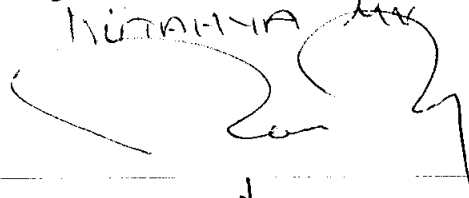
İbrahim YURDUMÖSEVEN
Afyonkarahisar Mu.

Muntaha ARSLAN
Tokat Mu.

Ahmet TAN
Kütahya Mu.

CAHAT KARSAK

Habibe ÖCAL

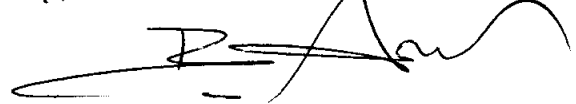
Kahramanmaraş Mu.

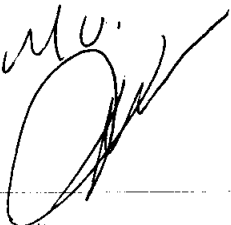
Seniha EKINCI
Sivas Mu.

Behar Ayazoglu
Trabzon Milletvekili

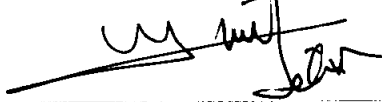

Behir Kuvvet FAHRETTİN
Aydın Mu.

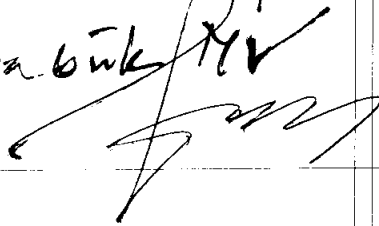

Metin YAVUZ

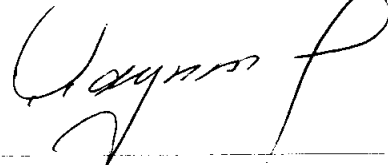
Aydın Mu.

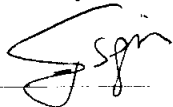
Miyazi Güneş
Karaman Mu.

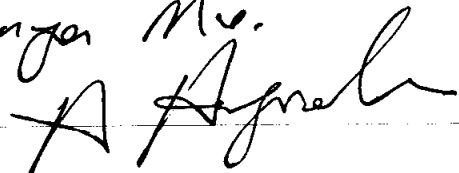
JAMIL AYRIM
İstanbul

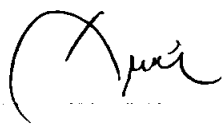

Mustafa EŞGİN
Bursa Mu.

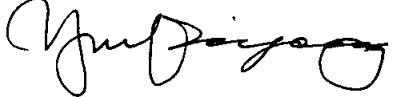

Abdullah AĞRALI
Konya Mu.

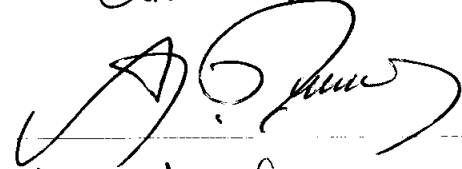

İsmail Tamer
Kayseri MV

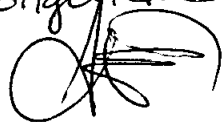
Asuman ERDOĞAN
Ankara MV

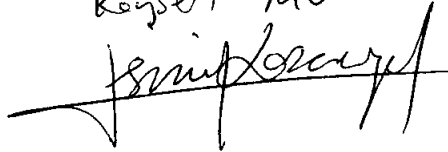
YusuF Ziya İLMAZ
Samsun MLL.VEİ

✓ Ali Fahri
Gaziantep MV.

İRFAN KARTAL
VAN M.V.

Ahmet GOLAKOĞLU
Zonguldak MV.

İsmail Emrah KARAMEL
Kayseri MV

Hamdi UGAR
ZONGULDAK MV

Zeynep GÜL YILMAZ
Merkez MV.

Yasay Karlıpınar

Fatma Aksal
Edirne MV.
F. Aksal

Semir MV
Oya Eronat
Diyarbakir MV

Mi
Muhammed Fatih Toprak
Adıyaman Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyeti olarak tanımlanan askerlik Türk devletlerinde temelde gönüllülük esasına dayalı en eski kurumlardan biridir. Eski çağlardan günümüze kadar coğrafi şartlar, sosyal ve ekonomik değerler, iç ve dış tehditler değişikçe askerlik ve asker alma biçimleri sürekli değişmiş ve evrilmiştir.

Hun, Göktürk, Karahanlı, Uygur, Selçuklu devletleri ve diğer Türk devletlerinde savaş halinde hükümdarın çağrısı ile toplanan eli silah tutabilecek çağa erişmiş olan tüm kadın ve erkekler ordunun asli unsuru sayılıyordu. Bu durum gönüllük değil zorunluluktur. Osmanlı Devleti döneminde ise ateşli silahların gelişmesi, çatışma alanlarının değişmesi ve çeşitlenmesi gibi sebeplerle daimi düzenli orduların kurulması ihtiyacı doğrultusunda Kapıkulu Ocakları ve Tımarlı Sipahi sistemi oluşturulmuştur. Osmanlı Devletinin çatışma halinde olduğu ülkelerin askeri güç yapı ve unsurlarının değişmesi ve Tanzimat dönemiyle yaşanan köklü değişim ile mecburi askerlik hizmetine geçilmesine dair çalışmalar yapılmış ancak 1914 yılında çıkarılan Mükellefiyet-i Askeriye Kanun-u Muvakkatı ile tam anlamıyla zorunlu askerlik sistemi kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti döneminde ise 1927 yılında çıkarılan 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile askeralma işlemleri yeni bir nizama kavuşturulmuştur.

1111 sayılı Kanunun yürürlükte olduğu dönemde yurt içindeki ve yurt dışındaki gelişmeler ve tehdit algıları doğrultusunda askerlik süreleri de sık sık değişiklik göstermiştir. 1927 yılında piyade sınıfı için askerlik süresi 18 ay, jandarma ve bahriye sınıfı için ise 30 ay olarak belirlenmiştir. II. Dünya savaşı başladığında ise askerlik sürelerine bir yıl daha eklenmiştir. 1950 yılında denizci ve jandarma sınıflarının askerlik süresi 30 ay olarak devam ederken piyade sınıfı 24 aya yükseltilmiştir. 1963 yılında bütün askerî sınıflar için askerlik süreleri 24 aya, 1970 yılında 20 aya, 1984 yılında 18 aya, 1992 yılında 15 aya indirilmiştir. 1995 yılında yeniden 18 aya çıkarılan askerlik süresi 2003 yılında tekrar 15 aya indirilmiştir.

Ordunun subay ihtiyacının karşılanması amacıyla oluşturulan uygulama ile askerlik yükümlülerinden 4 yıllık fakülte mezunlarının Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları doğrultusunda yedek subay olarak yükümlülüklerini yerine getirme imkanı sağlanmıştır. Ayrıca yurt dışında yaşayan veya ekonomik faaliyetini yurt dışında sürdüren Türk vatandaşlarının askerlik yükümlülüğünü yerine getirmelerine kolaylık sağlamak amacıyla dövizle askerlik sistemi kurulmuştur. Bu sistem bedelli askerlik adı ile zaman zaman Türkiye’de askerlik çağı içinde olan yükümlülere de teşmil edilmiş, elde edilen gelirler çoğunlukla savunma sanayiine kaynak teşkil etmiştir.

Süreç içinde uzun dönem askerlik, kısa dönem askerlik, yedek subaylık, bedelli ve dövizli askerlik, kamu kurum ve kuruluşlarında askerlik, Millî Eğitim Bakanlığında öğretmen askerlik gibi uygulamalar yapılmıştır.

Dünyada ve Türkiye’de askeri teknolojinin süratle gelişmesi, tehdit algısının değişmesi, yeni silah sistemleri ile araç ve gereçlerin çeşitlenmesi, muharebe sahasında yaşanan konsept değişiklikleri, bölgesel ve küresel güç dengelerinin değişkenliği, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyadaki gelişmelere hızla ayak uydurmasını ve yeni donanımlarla etkin personel kullanımını zorunlu hale getirmiştir. Böylece yeniden yapılanma süreci içinde bir yanda zorunlu askerlik sisteminin geniş tabanını muhafaza etmek, diğer yandan ihtiyaçlar doğrultusunda etkin, dinamik, yetenekli ve verimli personel sayısını artırarak profesyonel yapıyı güçlendirmek gerekmektedir. Bu yolla toplumun tüm katmanlarında askerlik sistemine dahil olmaya hevesli personelin kolaylıkla sisteme dahil olmaları, sistem içinde kalmaları, kısa ve uzun vadede silahlı kuvvetlerin ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek verimliliğe ulaşmaları beklenmektedir.

Kanun Teklifi ile askeralma ve seferberlik faaliyetlerine esas olan 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun yürürlükten

kaldırılması ve bu kanunlarda düzenlenen konuların tek kanun altında toplanarak uzun yıllar boyu askeralma süreçlerinde yaşanan değişkenliğin ortadan kaldırılması, modern ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına uygun personel seçiminin önünün açılması, ülkenin sahip olduğu nüfus gücünün daha da verimli hale getirilmesi hedeflenmektedir. Buna göre askerlik yükümlülüğünün iş hayatını bölen, aile kurulmasını engelleyen veya geciktiren, iş verimini ortadan kaldıran, işsizlik süresini uzatan ve iş bulmayı zorlaştıran bir süreç olmaktan çıkarılarak, bir yandan sayılan süreçleri hızlandırıp ekonomiye ciddi katkılar getirilmesi, diğer yandan sisteme dahil olan yetenekli personelin sistem içinde kalması ve Türk Silahlı Kuvvetlerine profesyonel katkı sağlaması umulmaktadır. Bu yolla yükümlülüğünü yerine getirirken askerlik mesleğini kalıcı bir çalışma alanı olarak seçen personelin askeri kurallar içinde rütbe bakımından yükselmesinin temini de onun moral ve motivasyonunu artırıcı, sistemi kuvvetlendirici, yetenekli ve verimli personel teminini kolaylaştırıcı bir yol olarak görünmektedir.

Bu kapsamda hazırlanan Kanun Teklifi ile;

-Modern, öngörülebilir, eşit hizmet süresine sahip, eğitimli insan gücü kaynağının etkin ve verimli kullanılması, zorunlu askerlik hizmetine tabi yükümlülerden azami derecede istifade edilmesi, gençlerimizin bir taraftan ordumuzun ihtiyacını karşılayarak ülkemizin ve milletimizin savunmasına katkı sağlarken diğer taraftan da kendi eğitim, öğretim ve mesleki gelişmelerini sağlamaları,

-İki yıl veya daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlara yedek astsubay olma imkânının getirilmesi,

-Erbaş ve erler için hizmet süresinin oniki aydan altı aya indirilmesi ve yedek subay ve yedek astsubayların hizmet süresinin oniki ay olarak öngörülmesi; bu kapsamda kısa dönem askerlik uygulamasına son verilmesi,

-Askerlik hizmetini yerine getiren erbaş ve erlerden istekli olanlara terhislerinden sonra altı ay süreyle göreve devam etme imkânı verilmesi ve böylece Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan yetişmiş uzman personel teminine alt yapı oluşturulması,

-Askerlik hizmetini yapmakta olan erbaş ve erlere gerek silahaltında iken gerekse terhis sonrası çeşitli mali ve sosyal haklar sağlanması,

-Bedelli askerlik hizmetinin yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan yükümlüler hariç sürekli hale getirilmesi ve Kanunda belirtilen bedel miktarını ödemeleri ve bir aylık temel eğitimi yapmaları şartıyla askerlik hizmetini yapmış sayılmaları,

-Yabancı ülkelerde bulunan ve vatandaşlık hakkına sahip olanlar ile oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatı ile yabancı ülkelerde en az üç yıl süreyle fiilen bulunan vatandaşlara Kanunda öngörülen bedeli ödemeleri ve verilecek uzaktan eğitimi almaları şartıyla askerlik hizmetini yerine getirme imkanı sağlanması,

-Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyacı ve Millî Savunma Bakanlığının uygun görmesi halinde, öğretmen mesleğini fiilen icra eden yükümlülerin temel askerlik eğitimini takiben Millî Eğitim Bakanlığı emrine verilmesi,

-Emniyet Teşkilatı kadrolarındaki Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personel ile polis eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananların her türlü askerlik işlemlerinin ertelenmesi ve Emniyet Teşkilatında on yıllık hizmet süresini tamamlayanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılması,

-Askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabiplerin devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlamış sayılması ve temel askerlik eğitimini takiben Sağlık Bakanlığı kadrolarında devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlayanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılması,

-Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerlik yükümlülüğüne ilişkin düzenleme yapılması,

-211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu başta olmak üzere çeşitli kanunlarda Kanun Teklifi ile uyum sağlanması amacıyla değişiklik yapılması,
öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Kanunun amacı düzenlenmektedir.

MADDE 2- Madde ile Kanunun kapsamı düzenlenmiştir.

MADDE 3- Madde ile Kanunda yer alan kavramlar tanımlanmaktadır.

MADDE 4- Madde ile kimlerin askerlik hizmeti yükümlülüğü bulunduğu, askeralma faaliyetlerinin Millî Savunma Bakanlığınca yürütüleceği ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları doğrultusunda askerlik hizmetinin yedek subay, yedek astsubay ve erbaş ve er statüsünde yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 5- Askerlik çağının dönemleri, statülere göre askerlik hizmet süreleri ve muvazzaflık hizmet süresinin başlangıç tarihinin, askerlik çağı süresinin uzatılması ve kısaltılması, muvazzaflık hizmet süresinin uzatılması ile yedek subay ve yedek astsubay yetiştirme sürelerini tespit etmeye yetkili makamların ve istekli erbaş ve erlerin ilave altı ay süreyle hizmete devamına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 6- Her yıl silahlı kuvvetlere alınacak yükümlü kaynağının ve ihtiyacın tespiti ile kaynağın kuvvet komutanlıklarına hangi oranlarda tahsisinin yapılacağına ilişkin yetkili makamların belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 7- Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek subay seçimine ilişkin niteliklerin belirlenmesi ve yedek subay seçilemeyenlerden istekli olanların ihtiyaç miktarı kadarının yedek astsubay olarak, diğerlerinin ise erbaş ve er statüsünde askerlik hizmetini yerine getirmesi amaçlanmıştır. Yedek subay seçiminde önceliğin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olduğu, bunun yanında yükümlü taleplerinin de dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

MADDE 8- Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek astsubayların seçimine ait nitelikler belirlenmesi ve yedek astsubay seçilemeyenlerin erbaş ve er statüsünde askerlik hizmetini yerine getirmesi amaçlanmıştır. Yedek astsubay seçiminde önceliğin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olduğu, bunun yanında yükümlü taleplerinin de dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

MADDE 9- Fiili askerlik hizmetine başlamamak, bakaya durumunda bulunmamak ve yoklamasının yapıldığı tarihte yoklama kaçağı veya saklı olmamak şartıyla, istekli olanlardan Bakanlıkça belirlenecek sayıda yükümlünün öngörülen bedel miktarını ödemeleri ve bir aylık temel askerlik eğitimini tamamlamaları halinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılması öngörülmüştür.

MADDE 10- Milli Eğitim Bakanlığının göstereceği ihtiyacın Millî Savunma Bakanlığınca uygun görülmesi halinde, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen mesleğini fiilen icra edenler arasından bildirilen yükümlülerin temel askerlik eğitimini takiben Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 11- Emniyet teşkilatı kadrolarındaki Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personel ile polis eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananların her türlü askerlik işlemlerinin ertelenmesi ve Emniyet Hizmetleri

Sınıfında on yıllık hizmet süresini tamamlayanların askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılması amaçlanmıştır.

MADDE 12- Madde ile, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananlardan askerlik hizmetini yapmamış olanların askerlik işlemlerinin ertelenmesine ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının hizmette geçirdikleri sürelerin görevlerinden ayrıldıktan ve ilişkileri kesildikten sonra askerlik yükümlülüğünden sayılmasına ilişkin esasların belirlenmesi amaçlanmıştır

MADDE 13- Milli Savunma Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yerlerde ve belirlenen miktarda; askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabiplerin Devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlamış sayılmaları ve temel askerlik eğitimini takiben Sağlık Bakanlığı kadrolarında Devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlayan tabiplerin ise askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları amaçlanmıştır.

MADDE 14- Askerlik çağına gireceklerin kimlik bilgilerinin elektronik ortamda İçişleri Bakanlığından alınması, yükümlülerin yoklamaların her yıl ne zaman yapılacağı ile askerlik çağına girmeden önce veya girdikten sonra yapılacak yaş değişikliklerine ne işlem yapılacağı açıklanmıştır.

MADDE 15- Yükümlülerin sağlık muayenelerinin yapılma usul ve esasları, rapor tanzim etmeye yetkili sağlık kuruluşları, tanzim edilen sağlık raporlarının onay makamlarının belirlenmesi, haklarında mahallinde yapılan muayenelerinde sağlık kuruluşlarınca karar verilemediğinden memuriyet mahalli dışına gönderilenlere ödenecek harcırahın düzenlenmesi ile sağlık kuruluşlarında yapılan işlemler için vatandaşlardan herhangi bir ücret alınmaması amaçlanmıştır.

Ayrıca, madde ile daha önceden çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle yetkili sağlık kuruluşlarınca engel durumunu bildirir geçerli sağlık raporu verilen yükümlülerin yeniden muayeneye tabi tutulmaksızın, Milli Savunma Bakanlığınca bu raporlara göre askerliğe elverişli olup olmadıkları kararının verilerek yükümlülerin mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

MADDE 16- Yükümlülerin yoklamaları sırasında, sağlık yetenekleri bakımından askerliğe elverişli olanlar, geçici rahatsızlığı bulunanlar veya askerliğe elverişli olmayanlar olmak üzere tespit edileceği, bunlardan askerliğe elverişli olmayanların silahaltına alınmayacağı ifade edilmiştir.

MADDE 17- Yükümlülere, haklarında verilen her türlü sağlık raporlarına karşı itiraz etme hakkı verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 18- Yükümlülerin almış oldukları raporların gerçeği yansıtmadığı hususunda diğer vatandaşlar tarafından idareye şikâyet ve ihbarlarda bulunulabileceğinden, şikâyet ve ihbarlara karşı yapılacak işlemlerin düzenlenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu raporların usul ve esaslar yönünden mevzuata uygun olmaması durumunda idarece yapılacak işlemlerin düzenlenmesi hedeflenmiştir.

MADDE 19- Yoklama ile celp ve sevk faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için yükümlüler tarafından yerine getirilmesi gereken görev ve sorumluluklar düzenlenmiştir.

MADDE 20- Geçici rahatsızlıkları veya hapiste bulunmaları nedeniyle askere sevki mümkün olmayanların iyileşinceye veya tahliye oluncaya kadar, maddede belirtilen yaşlar ile sınırlı olmak üzere eğitim öğretimine devam edenlerin öğrenimleri süresince, sanatta yeterlilik, doktora veya ihtisas yapanlar ile çalıştıkları bilim dallarında dünya ölçüsünde bir yenilik getiren orijinal çalışmalarda bulunanların, aktif spor hayatına devam edenlerin ve iki kardeşin aynı anda silâhına alınma sırası gelmesi halinde anne veya babanın talebine göre kardeşlerden birinin askere alınmasının ertelenmesinin öngörülmektedir.

MADDE 21- Yoklama kaçağı, saklı, bakaya ve geç iltihak bakayası kalanların Kanunda yazılı mazeretleri yoksa statülerine uygun olarak silâhına alınma tarihleriyle ilgili usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 22- Silâhına alınacak yükümlülerin ihtiyaca göre sınıflandırılması, celp ve sevk dönemleri ile alınma şekillerinin belirlenmesindeki yetkili makamın tespit edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 23- Sevk dönemi geldiği halde; hayatın doğal akışı içerisinde meydana gelebilecek ölüm, doğum, hastalık, evlilik, tutukluluk gibi hallerde yükümlüler askere gitmek yerine bakaya kalmayı tercih etmektedirler. Bahsi geçen mazeret halleri toplumsal ve kültürel hayatımızda dikkate alınması gereken durumlardır. Bu mazeret hallerinde yükümlülerin bakaya durumuna düşerek cezai yaptırıma maruz kalmadan bu mazeretlerine binaen sevklerinin geriye bırakılması amaçlanmıştır.

MADDE 24- Kanun kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediüklerinden cezalı duruma düşenlerin; verilecek cezanın miktarı, suç başlangıç tarihleri ile suçun mükerrerliği halinde yapılacak işlemler tespit edilerek, yükümlülüğün zamanında yapılması hususunda caydırıcılığın sağlanması amaçlanmıştır.

Zaman, emek ve para tasarrufu sağlanması, askerlik şubeleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının iş yoğunluğunun azaltılması, işlemlerin hızlı ve etkin olarak yapılması maksadıyla askerlik şubesi başkanlıklarına idari para cezası verme yetkisi tanınmıştır.

MADDE 25- Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olanların silâhına alınma esaslarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 26- Askerlik şubeleri ile kolluk kuvvetlerinin iş yoğunluğunun azaltılması, teknolojinin imkânlarından azami derecede faydalanarak arama ve takip faaliyetinin etkin olarak icra edilmesi maksadıyla yoklama kaçağı ve bakayaların yurt genelinde kolluk kuvvetlerince aranmaları hedeflenmiştir.

MADDE 27- Teknoloji ve iletişim imkânlarının artması ve yaygınlaşması nedeniyle yükümlülere münferit tebligat yapılmayarak zaman, emek ve para tasarrufu sağlanması hedeflenmiştir. Duyuruların ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanallarınca vatandaşlarca yayınların en çok izlendiği saat diliminde yayınlanarak duyurulması ve e-

Devlet sisteminden ilan edilerek vatandaşların bilgi sahibi olmasının sağlanması, böylece cezalı duruma düşmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 28- Anayasal bir hak olan dinlenme hakkının verilmesi, çeşitli mazeretler nedeniyle diğer kanunlarla kamu çalışanlarına verilen izinlerle paralellik sağlanması, silahaltına alınanların moral ve motivasyonlarının artırılması ve emsallerine göre üstün başarılı olan yükümlülere pozitif ayrımcılık sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca erbaş ve er statüsündekilere verilecek olan kanuni ve mazeret izinlerinde erbaş ve erlere ekonomik yönden destek olmak, maddi imkânı olmayanların izin kullanmasını sağlamak ve birliğin izin planlamasını bozmamak maksadıyla yol masraflarının devlet tarafından karşılanması hedeflenmiştir.

MADDE 29- Askerlik hizmetini yapmakta iken çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle hava değişimi veya istirahat alan yükümlülerin bu sürelerinin bir kısmının askerlik hizmetinden saymak suretiyle moral ve motivasyonunun artırılması amaçlanmıştır. Ayrıca yedek subay/astsubay adaylarının kanuni mazeretlerine dayalı olarak eğitim ve öğretime devam edememeleri halinde yapılacak esasları belirlemek amaçlanmıştır.

MADDE 30- Silahaltında iken firar eden veya hava değişimi/izin tecavüzünde bulunan yükümlülerin en kısa zamanda hizmete dönmelerini sağlamak amacıyla; suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip, soruşturma izni vermeye yetkili komutan veya askeri kurum amiri tarafından ilgili Kanun hükümleri uyarınca soruşturma izni verilmesi halinde, suç dosyasının yetkili Cumhuriyet savcılıklarına gönderilmesi ve yakalama kararı çıkarılması, kolluk kuvvetlerince aranması ve yakalanması hususları düzenlenmiştir. Ayrıca bunlardan ele geçen veya kendiliğinden askerlik şubesine gelenlerin birlik/kurumlarına sevk işlemleri esasa bağlanmıştır.

MADDE 31- Silahaltında iken; rahatsızlanan yükümlülerin teşhis ve tedavi için hastanelerde geçen veya yargılamaları sonucu beraat edenlerin gözaltı ve tutukluluk sürelerinin tamamının askerlik hizmetinden sayılması amaçlanmıştır.

Ülkemizde yaşanabilecek terör nedeniyle silahaltında bulunan yükümlülerin görev sırasında veya görevleri esnasında terör örgütlerince alıkonulması veya kaybolmaları durumunda yeniden görevlerine dönmeleri halinde durumlarının değerlendirilmesi esas alınmıştır. İlgili kuvvet komutanlıklarınca yapılacak idari soruşturma neticesinde kusursuz görülenler ile adli makamlarca yapılacak soruşturma ve yargılama sonucunda haklarında kovuşturmayaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin bu sürelerinin askerlik hizmetinden sayılması hedeflenmiştir.

MADDE 32- Yükümlüler hakkında tesis edilen adli işlemlerden dolayı veya kendi kusur ve disiplinsizlikleri nedeniyle fiilen askerlik hizmetinden ayrı kalınan sürelerin askerlik hizmetinden sayılmaması amaçlanmıştır.

MADDE 33- Yürürlükteki mevcut kanunlarda subay veya astsubay olmaya engel hallerin yedek subay ve yedek astsubay olmaya engel hal olması gerekmektedir. Ayrıca yedek subay veya yedek astsubay öğreniminde başarısızlık ile disiplinsizlik ve ahlaki durumları nedeniyle yedek subay veya yedek astsubay çıkarılması yetkili makamlarca uygun görülmeyenlerin yedek subay veya yedek astsubay olmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 34- Askerlik hizmetine alınan yükümlülerin askerlik safahatı boyunca kayıtlarının güncel ve doğru olarak tutulabilmesi için görev ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Ayrıca, askerlik hizmetini yerine getirmelerine ilişkin kanıtlayıcı belge tanzim edilerek yükümlülere verilmesi, askerlik hizmetini yapmakta iken yedek subay veya yedek astsubay olma hakkını veren öğrenim kurumlarından mezun olanların yedek subay veya yedek astsubay olarak statü değişikliğinin dikkate alınmaması amaçlanmıştır.

MADDE 35- Terhis edilmelerini müteakip çeşitli nedenlerle hizmet süresinin eksik kaldığı anlaşılan yükümlülerin askerlik hizmet sürelerinin tamamlanabilmesi amacıyla yapılacak çağrı ve yapılan çağrıya uymayanların takip ve yakalama esasları ile haklarında uygulanacak yaptırımın belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 36- Askerlik hizmetine başlamadan önce veya askerlikleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı, bir yıl ve daha az süreli hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilenler ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50'nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e) ve (f) bentlerinde yazılı tedbirler veya adli para cezasına mahkûm edilen yükümlüler hakkında verilen ceza ve tedbirlerin yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılarak askerlik hizmetinin kesilmemesi, birliklerde personel zafiyetinin yaşanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 37- Askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerin meslek icrasına yönelik daha önceden sahip oldukları belgelerin vermiş olduğu yetkilerin Türk Silahlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan hallerde kullanılması amaçlanmıştır.

MADDE 38- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın o ülkelerde hayatlarını devam ettirmelerini sağlamak, kazanımlarında hak kayıplarına uğramalarının önüne geçebilmek ve askerlik nedeniyle sosyal haklardan mahrum kalmalarının önüne geçebilmek, yurt dışında ikamet eden çok vatandaşlık hakkına sahip vatandaşlarımızın o ülkelerde elde etmiş oldukları kazanımlarını devam ettirmelerinin sağlanması amacıyla askerliklerinin geçici süreyle 35 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar ertelenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 39- Yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra edenler ile yurt dışında ikamet eden çok vatandaşlık hakkına sahip vatandaşlarımızın o ülkelerde elde etmiş oldukları kazanımlarını devam ettirmelerinin sağlanması, askerlik hizmetini yerine getirmek için ülkemize gelmeleri halinde yurt dışındaki faaliyetlerinde aksaklığa düşmelerini önlemek için temel askerlik eğitimi ihtiyacının uzaktan eğitimle yerine getirilerek, öngörülen döviz miktarını ödemek suretiyle askerlik hizmetinin yerine getirilmiş sayılması amaçlanmıştır.

MADDE 40- Bu kanun kapsamında askerlik hizmetini yerine getirenlere mali, sosyal ve diğer hakların düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, teknik bilimler meslek yüksekokulu ve meslek lisesi mezunları ile tarım, turizm ve mevsimlere bağlı olarak çeşitli sektörlerde faaliyet gösterenlerin istedikleri celp döneminde silahaltına alınmasının düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 41- Bu Kanunla tanınan erteleme hakkı ile anayasal hak olan eğitim hakkının korunması amaçlanmakla birlikte yine anayasal bir hak ve ödev olan askerlik hizmetinin Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan fiziki yeterliliğe sahip yaş aralığında yerine getirilmesi öngörülmekte bu maksatla yapılan düzenleme ile kendilerine tanınan erteleme süreleri dikkate alınmak şartıyla askerlik yükümlülüğünü yerine getirmeyen öğrencilerin kayıtlarının askerlik hizmetini yerine getirene kadar Bakanlığın talebi üzerine ilgili orta ve yükseköğretim kurumlarınca geçici olarak dondurulması amaçlanmıştır.

MADDE 42- Askerlik hizmetinin sebep ve tesiri ile veya askerlik hizmetinin gereklerinden kaynaklanmayan nedenlerle hayatını kaybedenler ile maluliyet aylığı bağlanmasını gerektirecek biçimde malul olanların kardeşlerinden birine, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hayatını kaybeden yükümlü, kamu personeli ve sivillerin çocuklarının tamamına ve durumlarına göre kardeşlerinden tamamına veya birine askerlikten muafiyet hakkı getirilerek görevlerinden kaynaklanan veya askerlik hizmetindeyken meydana gelen elim olaylar neticesinde hayatını kaybeden personelin yakınlarına destek olunması amaçlanmıştır.

Ayrıca, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemin devamı niteliğindeki eylemlere, görevi olmadığı halde mukavemet ederken şehit olanların kendinden olma erkek çocukları ile aynı anne ve babadan kardeşlerine tanınmış bulunan askerlik muafiyet hakkının devamı amaçlanmıştır.

MADDE 43- Sonradan Türk vatandaşlığına alınan yükümlülerin askerlik hizmetlerinin düzenlenmesi amaçlanmıştır. Bunlardan 22 yaşından sonra Türk vatandaşlığına alınanların doğrudan askerlik hizmetinden muaf tutulacağı, 22 yaşından küçüklerin ise Türkiye’de askerlik hizmeti yapmak mecburiyetinde olduğu ancak geldiği ülkede askerlik hizmeti yapanların bu hizmeti yerine getirmiş sayılacağı amaçlanmıştır.

Ayrıca, askerlik hizmetine tabi tutulacakların vatandaşlığa alındıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle ertelenebilmesi öngörülmüştür.

Ayrıca bu madde hükümlerinden soybağına bağlı olarak Türk vatandaşlığına sonradan alınanların yararlandırılmaması amaçlanmıştır.

MADDE 44- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde zorunlu askerlik hizmetini yerine getiren yükümlülerin, bu hizmetlerinin sayılarak ayrıca ülkemizde mükerrer olarak askerlik yapmaması amaçlanmıştır.

MADDE 45- İki ülkeden birinde yapılan askerlik hizmetinin sayılmasına dair ikili anlaşmalar kapsamında askerlik hizmetinden muaf tutulacak ya da ertelenecek yükümlülerin işlemlerinin anlaşma hükümlerine göre yürütülmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca barışta ve olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinde askerlik hizmetini yapmadan Cumhurbaşkanınca gerekli görülen sahalarda görevlendirilen ve Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara uyanların askerlik hizmetinden muaf tutulması amaçlanmıştır.

MADDE 46- Askeri öğrenci olarak okudukları Milli Savunma Üniversitesi veya diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişigi kesilenlerin bu okullarda geçen sürelerinin ay olarak üçte birinin askerlik hizmetinden sayılacağı bu sürenin yapması gereken askerlik hizmetini karşılama halinde talepleri halinde askerlikten muaf tutulması amaçlanmıştır.

MADDE 47- Askerlik yükümlülüğünü yerine getirmek amacıyla silahlı altına alınan erbaş ve er, yedek subay veya yedek astsubaylardan çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle silahlı altında iken ölen veya sakatlanma nedeniyle terhis edilmiş ya da yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelenlere diğer mevzuata göre tazminat ödenmemesi halinde, kendileri veya kanuni mirasçılarının hayatlarını idame ettirebilmelerini sağlamak amacıyla tazminat ödenmesi ve tedavisi devam edenlere ise sağlık yardımı yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 48- Türk Silahlı Kuvvetleri adına okudukları Milli Savunma Üniversitesi veya çeşitli üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından mezun olduktan sonra muvazzaf subay ve astsubay nasbedilenler ile çeşitli statülerde sonradan Türk Silahlı Kuvvetlerine katılan personelin herhangi bir nedenle ilişığının kesilmesi halinde yapmış oldukları hizmetlerin askerlik yükümlülüğüne ne kadarının sayılacağı, ayrıca özel kanunlarda yer alan askerlik yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerden bu Kanun hükümlerine aykırı olanların uygulanmayacağı esasa bağlanmıştır.

MADDE 49- Seferberlik sisteminin esasını oluşturan seferberlik kaynağında, hangi personelin bulunduğu açıklanmıştır. Seferberlik kaynağında bulunan yedek personelin, seferberlik ve savaş halinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacına göre silahaltına alınacağı belirtilmiştir.

MADDE 50- Seferberlik kaynağında bulunan personele hangi yaş sınırına kadar yükümlülük verileceği açıklanmıştır.

MADDE 51- Seferberlik ve savaş halinde, olağanüstü hallerde ve barış döneminde seferberlik tatbikatları ve ferdi seferberlik eğitimleri kapsamında, yedek personelin bir kısmının veya tamamının Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacına göre silahaltına alınabilmesi amaçlanmıştır. Barış döneminde seferberlik tatbikatları ve ferdi seferberlik eğitimlerinin sürelerinin en fazla kırkbeş gün olduğu, bu sürenin seferberlik ve savaş halinde Cumhurbaşkanınca uzatılabileceği açıklanmıştır.

MADDE 52- Seferberlik ve savaş halinde seferberlik kaynağında bulunacak yedek personele sefer görev emirlerinin barış şartlarında en son görev yaptığı birlikte, bedelli askerlikten yararlanarak temel askerlik eğitiminden sonra terhis olanlara er eğitim merkezlerinde tebliğ edilmesi hedeflenmiştir.

Barış döneminde seferberlik tatbikatları ile ferdi seferberlik eğitimlerine katılacak yedek personelin askerlik şubesine gelerek silahaltı davetiyesi alması ve askerlik şubelerince yedek yükümlüye tatbikat ve eğitimle ilgili bilgi verilerek, görevlendirildiği birliğe katılması amaçlanmıştır.

MADDE 53- Seferberlik ve savaş hali ile barışta seferberlik tatbikatları ve ferdi seferberlik eğitimleri kapsamında silahaltına alınan devlet memurlarının silahaltında buldukları sürece izinli sayılması ve terhisi müteakip atanmış olduğu memuriyet görevine geri dönme hakkının bulunması amaçlanmıştır. Ayrıca Devlet memurlarında olduğu gibi işçi olarak çalışan yedek yükümlülerin; terhis sonrası özlük hakları açısından ilgili Kanun hükümlerinin uygulanması amaçlanmıştır.

MADDE 54- Yedek subay ve yedek astsubayların terfilerine ilişkin usul ve esaslar hakkında 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yedek yükümlülerin silahaltına alındıklarında, silahaltında bulunduğu sürede askeri üniforma giymesi kanun hükmüne bağlanmıştır.

MADDE 55- Seferberlik ve savaş halinde seferberlik kaynağının artırılması maksadıyla, silahaltında bulunan ve silahaltına alınacak yedek yükümlülerin devam eden ve tamamlanan adli kovuşturmalarının ve ceza infazlarının nasıl icra edileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 56- Seferberlik ilan edildikten sonra yükümlülerin madde kapsamında birliğine katılacağı süre açıklanmış, seferberlik ve savaş hali ile barışta seferberlik tatbikatları ve ferdî seferberlik eğitimlerine sevk için çağrıldıkları halde, birliğine katılmayanlar ile geç katılanlara uygulanacak ceza işlemi ve eksik hizmetlerinin tamamlanacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 57- Yedek yükümlülerin seferberlik ve savaş halinde ertelenmesine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 58- Gerek seferberlik ve savaş halinde gerekse barış döneminde, terhis olduğu sağlık durumunda değişiklik olduğunu askerlik şubesine bildiren sefer görev emri verilen yedek yükümlülerin, askerlik şubesince Sağlık Bakanlığınca belirlenen en yakın sağlık kurullarına sevk edileceği ve buradan alacakları askerliğe elverişli değildir veya askerliğe elverişlidir kararlı sağlık raporuna göre seferberlik kaynağından çıkarılıp çıkarılmayacağı ile birliğine sevk belgesini aldıktan sonra istirahat raporu alanların istirahatleri sonunda askerlik yükümlülüklerinin tamamlanacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 59- Seferberlik ve savaş halinde ihtiyaca göre terhis tarihinin Cumhurbaşkanınca belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 60- Askerlik şubeleri kendisine kayıtlı veya başka bir askerlik şubesine kayıtlı yükümlülerin işlemlerini yapmakla görevli olduğu, yapılan işlemin yükümlülerin kayıtlı bulunduğu askerlik şubesine bildirme sorumluluğu olduğu düzenlenmiştir.

MADDE 61- Bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi maksadıyla hazırlanacak Yönetmeliğin çıkarılması, ayrıca bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 62- Bu Kanun ile yedek astsubaylık statüsü ihdas edilmiştir. Madde ile, söz konusu ekleme doğrultusunda yasal uyum sağlanması amacıyla diğer mevzuatta değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE 63- Bu Kanunun yürürlüğe girmesi durumunda uygulama alanı kalmayacak olan kanunların mülga edilmesi, ayrıca bu Kanun ile mülga edilen 1111 sayılı Askerlik Kanunu ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa mevzuatta yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılması amaçlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce, mülga 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu kapsamında erteli durumda bulunan yükümlülerin, erteleme şartlarını kaybetmedikleri sürece mülga Kanundaki yaş sürelerine kadar askerliklerinin ertelenmesine devam edilmesi, yine bu Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı emrine verilenlerin sayı, istek, tercih durumları ve özlük hakları bu Kanun hükümlerine uygun olarak ilgisine göre Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı durumunda olanlardan, istekli olanlar bir defaya mahsus olmak ve Bakanlıkça belirlenecek ilk bedelli askerlik kurasına girmek üzere bedelli askerlik müracaatında bulunabilmesi öngörülmüştür.

Madde ile ayrıca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmetine erbaş ve er olarak devam edenlerden altı aylık hizmet süresini tamamlayan ve 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam etmek için istekli olanlar hakkında 5 inci maddede belirtilen esasların uygulanması, bunlardan talepleri kabul edilenlerin altı ay süre ile sınırlı olmak üzere askerlik hizmetine devam etmesi amaçlanmıştır.

MADDE 64- Yürürlük maddesidir.

MADDE 65- Yürütme maddesidir.

ASKERALMA KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, yükümlülük esasına göre silahaltına alınacakların yoklama, sınıflandırma, celp, sevk, erteleme, muafiyet, muvazafılık, cezalı yükümlülere yapılacak işlemler, Türk Silahlı Kuvvetlerinden çeşitli statülerde görev yaparken ayrılan personel dâhil olmak üzere yedeklik dönemleri ile Türk Silahlı Kuvvetlerine çeşitli statülerde katılan personelin askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılması ve bunlardan askerlik hizmetini tamamlamamış bulunanların işlemlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek için uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Askerlik çağı: Nüfus kayıtlarına göre her erkeğin yirmi yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününden başlayan ve kırkbir yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününde biten süreyi,

b) Askerlik hizmeti: Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 72 nci maddesine göre her Türkün hak ve ödevi olan vatan hizmetinin bu Kanun esaslarına göre yerine getirilmesini,

c) Askerlik şubesi: Yükümlülerin nüfusuna kayıtlı buldukları yer askerlik şubesini,

ç) Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını,

d) Bakaya: Sevke tabi olduğu halde sevkini yaptırmayanlar ile sevk edildiği birliğe katılmayanları,

e) Bedelli askerlik: Kanunda belirtilen yararlanma şartlarını taşımak kaydıyla bedelli askerliğe seçilenlerin belirlenen bedeli ödemesi ve temel askerlik eğitimi yapması şartı ile yerine getirilen askerlik hizmetini,

f) Celp ve sevk: Yükümlülerin silahaltına alınmak üzere çağırılması ve birliklerine gönderilmesini,

g) Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,

ğ) Dövizle askerlik: Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızdan bu Kanunda belirtilen usul ve esasları yerine getirenlerin askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarını,

h) Er: İhtiyaçları Devlet tarafından üstlenilen rütbesiz asker kişileri,

ı) Erbaş: İhtiyaçları Devlet tarafından üstlenilen onbaşı ve çavuş rütbelerini haiz asker kişileri,

i) Erteleme: Bu Kanunda yazılı nedenlerle askerlik hizmetine alımın geçici süreyle geri bırakılmasını,

j) Firar: KITASından veya görevi icabı bulunmak zorunda olduğu yerden izinsiz olarak altı günden fazla uzaklaşmayı,

k) Geçici terhis: Kanuni bir mazerete dayalı olarak askerlik hizmet süresinin geçici olarak durdurulmasını,

l) Geç iltihak bakayası: Sevkinin yaptırdığı halde kendisine tanınan yol süresi dışında birliğine katılanları,

m) Hava değişimi/izin tecavüzü: Kıtasından veya görevini yapmakta olduğu yerden izin, istirahat veya hava değişimi olarak ayrılanlardan, dönmeye mecbur buldukları günden itibaren altı gün içerisinde özürsüz olarak gelmemeyi,

n) Hizmet süresi: Bu Kanunda belirtilen muvazzaf askerlik sürelerini,

o) Muafiyet: Bu Kanunda yazılı nedenlerle askerlik hizmetinin yerine getirilmemesini,

ö) Muvazzaf: Askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silahaltına alınanları,

p) Muvazzaflık dönemi: Yükümlünün sevk belgesinde yazılı sevk tarihi ile başlayıp, terhis tarihine kadar geçen süreyi,

r) Noksan hizmetli: Tabi olduğu muvazzaflık süresinden eksik hizmet yaptığı tespit edilenleri,

s) Sağlık kararı: Yükümlülerin askerliğe elverişli olup olmadıkları hakkında tek hekim veya sağlık kurullarınca verilen kararı,

ř) Sağlık kurulu: Sağlık Bakanlığınca belirlenen sağlık raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşları bünyesinde oluşturulan heyeti,

t) Saklı: Yirmi yaşına girmiş oldukları halde isimlerini nüfus kayıtlarına geçirmemiş bulunanları,

u) Sefer görev emri: Sefer görevi verilen yedek personelin seferberlik ve savaş halinde nereye gideceğini, ne kadar zaman içinde birliğine katılacağını ve katılacağı birliğin seferberlik numarasını bildiren belgeyi,

ü) Silahaltı davetiyesi: Barışta manevra, tatbikat, atış ve konferanslar gibi öğretim ve eğitim amacıyla silahaltına alınacak personelle araçların çağrılmasına ilişkin belgeyi,

v) Sınıflandırma: Yükümlülerin; sağlık durumları, öğrenimleri, meslekleri, fiziki yetenekleri ve Bakanlıkça tespit edilecek diğer niteliklerinin bilgi sistemi ortamında değerlendirilmesini,

y) Temel askerlik eğitimi: Silahaltına alınan yükümlülere sınıf farkı gözetmeksizin bedenen ve ruhen askerlik hizmetine hazırlayıcı temel bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla verilen ve süresi Bakanlıkça belirlenen eğitimi,

z) Terhis: Muvazzaflık hizmet süresini tamamlayan veya tamamlamış kabul edilen yükümlülerin, yedeklik döneminde silahaltına alınıp hizmetine ihtiyaç kalmayanlar ile özel kanunlarla Türk Silahlı Kuvvetlerine katılan ve resmi bir kıyafet taşıyan kişilerin çeşitli nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılmasını,

aa) Yedek astsubay: Yedek astsubay adaylarından öğrenimini müteakip astsubay astçavuş nasbedilenleri,

bb) Yedek astsubay adayı: Yapılan seçim ve sınıflandırma sonucu yedek astsubay statüsüne ayrılanlardan, astsubay astçavuş nasbedilinceye kadar geçen dönemde bulunan yükümlüleri,

cc) Yedek astsubay aday adayı: İki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ve bunların yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunları ile dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ve bunların yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunlarından istekli olan yükümlüleri,

çç) Yedek personel: Bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getirenler ile yerine getirmiş sayılanları,

dd) Yedek subay: Yedek subay adaylarından öğrenimini müteakip asteğmen nasbedilenleri,

ee) Yedek subay adayı: Yapılan seçim ve sınıflandırma sonucu yedek subay statüsüne ayrılanlardan, asteğmen nasbedilinceye kadar geçen dönemde bulunan yükümlüleri,

ff) Yedek subay aday adayı: Dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olan yükümlüleri,

gg) Yedeklik dönemi: Muvazzaflık döneminin bitiminden askerlik çağının sonuna kadar olan süreyi,

ğğ) Yedeklik hizmeti: Yedek personelin, yedeklik dönemi içerisinde ihtiyaç duyulduğunda silâh altına alınarak yerine getirdiği askerlik hizmetini,

hh) Yoklama: Yükümlülerin sağlık muayenelerinin yapılarak askerliğe elverişli olup olmadıkları, öğrenim durumları, meslekleri ve niteliklerinin tespitini,

ıı) Yoklama dönemi: Askerlik çağının başlangıcından muvazzaflık hizmetinin başlangıç tarihine kadar geçen süreyi,

ii) Yoklama kaçağı: Tabi olduğu yoklama yılı içerisinde yoklamasını yaptırmayanları,

jj) Yükümlü: Askerlik hizmetini bu Kanun hükümleri gereğince yerine getirmek veya yerine getirmiş sayılmak zorunda olan erkek Türk vatandaşı,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Askerlik yükümlülüğü

MADDE 4- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek askerlik hizmeti yapmaya mecburdur.

(2) Askerlik hizmeti bu Kanun hükümlerine göre yedek subay, yedek astsubay, erbaş ve er olarak yerine getirilir.

(3) Askerlik işlemleri Bakanlıkça yürütülür.

(4) Savaş veya savaş gerektirecek bir durumun baş göstermesi hâlinde, bu Kanuna tâbi yükümlülerin askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silâh altına alınmalarının esasları Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Askerlik çağı ve hizmet süresi

MADDE 5- (1) Askerlik çağı; yoklama, muvazzaflık ve yedeklik olmak üzere üç döneme ayrılır.

(2) Hizmet süresi; erbaş ve erler için altı ay, yedek subay ve yedek astsubaylar için on iki aydır. Askerlik hizmet sürelerini, ihtiyaca göre bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya Cumhurbaşkanınca karar verilebilir.

(3) Erbaş ve erlerden istekli olanlar, sıralı disiplin amirlerinin olumlu değerlendirmesi ile terhise hak kazandığı tarihten itibaren Bakanlıkça uygun görülecek sayıda ve altı ay süre ile sınırlı olmak üzere bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetlerine devam eder ve bu sürenin sonunda terhis edilir. Bu şekilde askerlik hizmetine devam edenlerin vazgeçme talepleri kabul edilmez. Bunlar hakkında muvazzaflık dönemi için askerlik hizmetinden sayılmayan sürelerle ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu yükümlüler hakkında ilk altı aylık hizmet süresi için ayrı, diğer altı aylık hizmet süresi için ayrı terhis belgesi tanzim edilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerin sayısı, istek, tercih durumları ve özlük hakları bu Kanun hükümlerine uygun olarak ilgili kuvvet komutanlıkları tarafından yürütülür.

(5) Askerlik hizmetine devam etmek için müracaat edenlerde aşağıdaki nitelikler aranır:

a) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.

b) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile

zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan,

birisinden mahkûm olmamak.

c) Taksirli suçlar hariç olmak üzere bir suçtan bir ay veya daha fazla hapis cezası ile mahkûm olmamak.

ç) Milli güvenlik kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı bulunmamak.

d) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmamış, bu örgütlere yardım etmemiş, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmamış ya da kullandırmamış, bu örgütlerin propagandasını yapmamış olmak.

e) Arşiv araştırması olumlu sonuçlanmış olmak.

f) Birlik Komutanlığınca hakkında olumlu nitelik belgesi doldurulmuş olmak.

(6) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden;

a) Disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle sıralı disiplin amirlerinin her türlü bilgi ve belgeye dayanarak düzenleyeceği nitelik belgesine göre askerlik hizmetine devam etmesi uygun görülmeyenler,

b) Hizmetlerinde yetersiz ve başarısız oldukları sıralı disiplin amirlerinin her türlü bilgi ve belgeye dayanarak düzenleyeceği nitelik belgesi ile anlaşılanlar,

c) Yetkili sağlık kurullarınca bu süre içerisinde hakkında “askerliğe elverişli değildir” kararlı sağlık raporu düzenlenmiş olanlar ile herhangi bir nedenle verilen istirahat veya hava değişimi süreleri toplamı yirmi günü geçenler,

ç) Yasa dışı siyasi, yıkıcı ve bölücü faaliyetlerde bulunanlar ile tutum ve davranışlarıyla bu görüşleri benimsediği tespit edilenler,

d) Herhangi bir suç sebebiyle on günden fazla tutuklu kalanlar,

e) Bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen suçlardan hakkında mahkumiyet kararı göreve başladıktan sonra kesinleşenler,

asgari tabur komutanı ve eşiti askeri kurum amirince (Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında eşiti) terhis edilir.

(7) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere bu görevlerinin devamı süresince, net asgari ücretten az olmamak üzere, 23/2/1961 sayılı ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenir.

(8) Yedek subay ve yedek astsubay yetiştirme süreleri Bakanlıkça belirlenir.

(9) Askerlik hizmeti, askere ilk sevk sırasında verilen sevk belgesinde yazılı sevk tarihinde başlar. Belirtilen sürelerden fazla askerlik yapanların fazla hizmetleri, askerlik çağının sonundan iki kat olarak düşülür.

(10) Askerlik çağı, Cumhurbaşkanınca beş yıla kadar uzatılabilir veya kısaltılabilir.

(11) Bu Kanunda tespit edilen esaslar dışında muvazzaflık hizmetini yapmadıkça veya yapmış sayılmadıkça hiçbir yükümlü askerlik çağı dışına çıkarılamaz.

İhtiyacın tespiti ve tahsisi

MADDE 6- (1) Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarını ve tahsis oranını Bakanlığa bildirir. Bakanlıkça ihtiyaç miktarı ve oranlarına göre tahsis yapılır.

Yedek subay seçimi

MADDE 7- (1) Dört yıl veya daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olanlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarı yedek subay adayı olarak ayrılır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek subay miktarından fazla olan yükümlülerden; istekli olanlardan ihtiyaç miktarı kadarı askerlik hizmetini yedek astsubay, diğerleri erbaş ve er olarak yerine getirir.

(2) Yükümlülerin yedek subay adayı statüsüne ayrılmasında öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olmak üzere yükümlülerin istekleri de dikkate alınır.

Yedek astsubay seçimi

MADDE 8- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı kadar yedek astsubay adayları;

- a) İki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olanlar,
- b) Dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunlarından istekli olanlar,

arasından seçilir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek astsubay miktarından fazla olan yükümlüler askerlik hizmetini erbaş ve er olarak yerine getirir.

(2) Yükümlülerin yedek astsubay adayı statüsüne ayrılmasında öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olmak üzere yükümlülerin istekleri de dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bedelli Askerlik

Bedelli askerlik

MADDE 9- (1) İstekli olanlardan Bakanlıkça belirlenecek sayıda yükümlü 240.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak bedel miktarını silahaltına alınmadan önce Bakanlıkça belirlenecek sürede peşin ödemeleri ve bir aylık temel askerlik eğitimini tamamlamaları halinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

(2) İstekli miktarının, bedelli askerlikten yararlandırılacak miktardan fazla olması halinde, bedel ödemeye istekli olanlar kura ile seçilir. İstekli miktarının yararlandırılacak miktardan az olması durumunda kura çekimi yapılmadan tüm istekliler bedelli askerlik hizmeti için seçilir. Yararlanma şartlarını haiz olanlar yasal erteleme hakları devam ettiği sürece seçime tabi tutulur. Bedelli askerlikten yararlanma hakkı elde edip de vazgeçenlere yeni bir hak verilmez.

(3) Bu uygulama kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(4) Bedel ödenmesi ve uygulamaya ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Bu madde kapsamında sevke tabi olanlardan katılmayarak bakaya kalanlar ile aynı celpte sevke tabi tutulan emsallerinin terhise hak kazanacağı tarihe kadar katılmayanlar kapsam dışına çıkarılarak erbaş ve er statüsünde askerlik hizmetleri tamamlatılır. Kapsam dışına çıkartılanlara talepleri halinde geri ödeme yapılır.

(6) Bedelli askerlik hizmetinden; fiili askerlik hizmetine başlayanlar, bakaya durumunda bulunanlar ve yoklamasının yapıldığı tarihte yoklama kaçağı veya saklı olanlar yararlanamazlar.

(7) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretmenler, Emniyet Hizmetleri Sınıfı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Mensupları ile Tabiplerin Askerlik Hizmeti

Öğretmenlerin askerlik hizmeti

MADDE 10- (1) Milli Eğitim Bakanlığının ihtiyaç göstermesi ve Bakanlığın uygun görmesi üzerine, yedek subay adayı olarak silahlı kuvvete alınacaklardan, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen mesleğini fiilen icra edenler arasından bildirilenler, temel askerlik eğitimini takiben Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler.

(2) Birinci fıkraya uyarınca öğretmen olarak ayrılan ve göreve başlayan yükümlülere, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda asteğmenler için tespit edilen aylık, ödenek, yardım ve tazminatlar Milli Eğitim Bakanlığınca ödenir.

(3) Bu yükümlülere; öğretmenlik görevleri sırasında resmi elbise giyemezler, emsali yedek subaylar kadar hizmet yaparlar, hizmetleri askerlik şubelerinden sevk tarihinde başlar, görev yerleri Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir, hizmetleri sonunda asteğmen olarak terhis edilirler, bu görevleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler ve Millî Eğitim Bakanlığı ile de ilişkileri kesilir.

(4) Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilenler hakkında firar, hava değişimi/izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç iltihak suretiyle bakaya kalmak suçlarına ilişkin 1632 sayılı Kanun ile kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinsizliklerine ilişkin 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümleri uygulanır.

(5) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Emniyet Hizmetleri sınıfı mensuplarının askerlik hizmeti

MADDE 11- (1) Emniyet, Teşkilatı kadrolarında kadro ve/veya rütbeleri ile ilişkisi devam eden Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personel ile polis eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananlardan askerlik hizmetini yapmamış olanların her türlü askerlik işlemleri ertelenir.

(2) Birinci fıkraya kapsamındaki kadrolardan, Emniyet Hizmetleri Sınıfında on yıllık hizmet süresini, kamu görevinden sayılmayacak haller hariç olmak üzere tamamlayanlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Geçici süreli görevlendirmeler, yurt dışı misyon koruma, yurt dışında eğitim ve diğer görevler sebebiyle geçirilen süreler de on yıllık hizmet süresinin hesabında dikkate alınır. Bu yükümlülere ilişkin bilgiler, İçişleri Bakanlığınca Bakanlığa bildirilir.

(3) On yıllık süre, birinci fıkraya kapsamındaki eğitim ve öğretim kurumlarından mezun olarak fiilen göreve başlanılan tarihte başlar. On yıllık süreyi tamamlamadan herhangi bir nedenle Emniyet Hizmetleri Sınıfından ayrılan, başka kuruma nakledilen veya bu süre içinde meslekten ilişigi kesilen personel, bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getirir.

(4) Fiili askerlik hizmeti başladıktan sonra birinci fıkraya kapsamındaki eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim hakkı elde edenler tabii oldukları askerlik hizmet süresini tamamlamak zorundadır.

(5) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının askerlik hizmeti

MADDE 12- (1) Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananlardan askerlik hizmetini yapmamış olanların her türlü askerlik işlemleri ertelenir.

(2) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında görevli muvazzaf ve sözleşmeli subay veya astsubaylar ile uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmette geçirdikleri sürelerin görevlerinden ayrıldıktan ve ilişkileri kesildikten sonra askerlik yükümlülüğünden sayılmasına ilişkin 48 inci madde hükümleri uygulanır.

(3) Görevlerinden ayrılan veya ilişkileri kesilen uzman jandarmaların hizmette geçirdikleri sürelerin tamamı askerlik hizmetinden sayılır. Sayılan hizmet süresi erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılayanlar askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresini karşılamayanların eksik kalan süreleri, erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresi esas alınarak, bu Kanun hükümlerine göre erbaş ve er olarak tamamlatılır.

(4) Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okudukları üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişkisi kesilenlerin bu okullarda okudukları sürelerin askerlik hizmetinden sayılmasına ilişkin sürelerinin hesabında 46 ncı madde hükümleri uygulanır.

Tabiplerin askerlik hizmeti

MADDE 13- (1) Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda yedek subay adayı olarak silahaltına alınacak tabipler temel askerlik eğitimini takiben Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmak üzere Sağlık Bakanlığı emrine verilir ve bu yükümlülüğü yerine getirinceye kadar geçici terhis edilir. Bunların her türlü özlük işleri Devlet hizmeti yükümlülüğünün devamı süresince Sağlık Bakanlığınca yürütülür. Bunlardan usulüne uygun olarak Devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirdikleri Sağlık Bakanlığınca Bakanlığa bildirilenler askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır ve asteğmen olarak terhis edilir. Sağlık Bakanlığındaki bu görevleri sırasında usulüne göre tabiplik mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere Sağlık Bakanlığı ile ilişkileri kesilerek Bakanlığa bildirilir. Devlet hizmeti yükümlülüğünü usulüne uygun olarak tamamlamayanlar hakkında 35 inci madde hükümleri uygulanır. Noksan hizmetin hesabında Devlet hizmeti yükümlülüğünde geçen süre dikkate alınmaz.

(2) Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabipler Devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlamış sayılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(4) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Yoklama, Celp ve Sevk**

Yoklamanın genel esasları

MADDE 14- (1) Askerlik çağına gireceklerin kimlik bilgileri elektronik ortamda İçişleri Bakanlığında alınır.

(2) Askerlik çağına girenler ile bunlarla işleme tabi daha yaşlı doğumlarının yoklaması, her yıl 1 Ocak günü başlar ve o yılın 31 Aralık (dâhil) gününe kadar devam eder.

(3) Askerlik çağına girmeden önce yaşları değişenlerin yoklamaları, değişen yaşlarına göre yapılır.

(4) Askerlik çağına girdikten sonra yapılan yaş değişiklikleri, askerlik işlemlerinde dikkate alınmaz. Ancak kendi isteği dışındaki mahkeme kararına istinaden resen yapılan yaş değişiklikleri kabul edilir.

Sağlık muayene ve onay işlemleri

MADDE 15- (1) Yükümlülerin sağlık muayeneleri Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır.

(2) Sağlık muayeneleri; öncelikle yükümlünün kayıtlı olduğu aile hekimi, yoksa müracaat ettiği askerlik şubesine en yakın resmi sağlık kuruluşundaki hekim tarafından yapılır. Aile hekimlerince veya resmi sağlık kuruluşunca hakkında karar verilmeyenler Sağlık Bakanlığınca belirlenen en yakın yetkili sağlık kurullarına sevk edilir.

(3) Askerliğe elverişli olup olmadıklarının tespiti için memuriyet mahalli dışındaki Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına gönderilmelerinde zaruret görülenlerin harcırahı, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenir.

(4) Yapılacak sağlık muayenelerinden herhangi bir ücret veya katkı payı alınmaz.

(5) Yükümlüler hakkında verilecek ertesi yıla bırakma, sevk geciktirmesi veya askerliğe elverişli değildir kararlı sağlık raporlarını tanzim etmeye yetkili makam, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kuruluşunun sağlık kuruludur.

(6) Askerliğe elverişli değildir kararlı sağlık kurulu raporları, Bakanlığın onayını müteakip kesinleşir.

(7) Yurt dışında yaşayan yükümlülerin sağlık muayeneleri Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen esaslara göre yapılır.

(8) Askerlik şubelerince engel durumunu bildirir geçerli sağlık raporu olanların raporları, askerliğe elverişli olup olmadıklarının tespiti için Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça bu raporlar Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen esaslara göre onaylanır.

Sağlık kararları

MADDE 16- (1) Yoklaması yapılanlar, askerliğe elverişli olanlar, geçici rahatsızlığı bulunanlar ve askerliğe elverişli olmayanlar olarak ayrılır. Askerliğe elverişli olmayanlar silahaltına alınmaz.

Sağlık kararına itiraz

MADDE 17- (1) Haklarında verilen sağlık kararına itiraz edenler yeniden muayeneye gönderilir.

Şikâyet ve ihbar edilenler ile idarece yeniden muayenesine lüzum görülenler

MADDE 18- (1) Muayeneleri sonucunda tanzim edilen askerlik yükümlülüğü ile ilgili sağlık raporları hakkında şikâyet veya ihbar edilen yükümlülerin sağlık durumları yurt içinde Sağlık Bakanlığı, yurt dışında Dışişleri Bakanlığı tarafından araştırılır. Araştırma sonucunda raporun gerçeği yansıtmadığına kanaat getirilenler, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Sağlık kurulları tarafından verilen raporlara göre kesin işlem yapılır.

(2) Muayeneleri sonucunda tanzim edilen raporlar hakkında idarece yeniden muayenesine lüzum görülenler, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Sağlık kurulları tarafından verilen raporlara göre kesin işlem yapılır.

(3) Bu madde kapsamında muayeneye sevk edilenlere, 15 inci maddenin üçüncü fıkrasına göre harcırah, silahaltında ise yol ve iâşe bedeli ödenir.

Yükümlülerin sorumlulukları

MADDE 19- (1) Yoklamaya tabi yükümlüler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan kimliği, öğrenim durumlarını, varsa meslek ve niteliklerini gösterir belgeler ile birlikte yurt içinde askerlik şubelerinde, yurt dışında elçilik veya konsolosluklarda bizzat hazır bulunmaya veya e-Devlet üzerinden bu işlemleri tamamlamaya mecburdur.

(2) Yoklamaya tabi yükümlülerden yoklamada bulunamayacak derecede hastalığı bulunanlar ile tutuklu/hükümlü olanlar, usulüne uygun rapor göndermeye ve hükümlülük veya tutukluluklarını bildirmeye mecburdurlar.

(3) Sevke tabi tutulan yükümlüler bizzat askerlik şubesinden veya e-Devlet üzerinden sevk belgelerini almaya ve kendilerine tebliğ edilen tarihte birliklerine katılmaya mecburdur.

Erteleme

MADDE 20- (1) Yoklamaları veya askere sevkleri sırasında geçici rahatsızlığı nedeniyle askerlik yapamayacakları anlaşılanlar ile tutuklu ve hükümlü olanların askerlik işlemleri ertelenir. Geçici rahatsızlığı nedeniyle erteleme kararı verilenler rapor bitiminde yeniden muayeneye tabi tutulurlar. Aynı rahatsızlık nedeniyle erteleme üç yıl süreyle devam edenler hakkında askerliğe elverişli olup olmadıkları kararı verilir.

(2) Yükümlülerin, lise veya dengi okullarda öğrenim görenler için 22 yaşını, fakülte ve yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim görenler için 28 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçmemek kaydıyla, askerlikleri mezun oluncaya veya ilişkileri kesilinceye kadar ertelenir. Bu kapsamda;

a) Bitirdiği okulun dengi veya daha alt seviyedeki bir öğretim kurumuna kayıt yaptıranların askerlikleri ertelenmez.

b) Çift anadal programına kayıtlı yükümlülerin bir programdan mezun olmaları halinde askerlik erteleme işlemleri diğer anadal programındaki öğrenciliğine göre yürütülür.

c) Yoklama kaçağı veya bakaya kaldıktan sonra ya da 21 inci maddenin birinci fıkrası gereğince yoklama kaçağı olarak muayenesi yapılarak sınıflandırma kaynağına alınacaklardan; sevke tabi tutulacağı celp tarihine kadar okula kayıt yaptıranların bu fıkra kapsamında askerlikleri ertelenmez.

ç) Yurt dışında yükseköğretim kurumlarında öğrenim görenlerin askerlikleri, öğrenciliklerinin yetkili Türk makamlarınca tanınmasını müteakip yukarıdaki esaslara göre ertelenir.

(3) Öğrenim kurumlarından terk, ilişkisi kesilen veya mezun olanlardan;

a) Lise veya dengi okuldan mezun olduğunu belgeleyenlerin askerlikleri istekleri halinde mezuniyet tarihinden itibaren üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl, fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişkileri kesilenler ile yüksekokul ve meslek yüksekokulu mezunlarının askerlikleri ise mezuniyet ya da ilişik kesme tarihinden itibaren iki yıl süreyle ertelenir. Bu erteleme süreleri lise veya dengi okul mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25, fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişkileri kesilenler ile yüksekokul ve meslek yüksekokulu mezunları için 28 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez.

b) Dört yıl ve daha uzun süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olan yükümlülerin askerlikleri istekleri halinde iki yıla, yüksek lisans eğitimini tamamlayanların ise bir yıla kadar ertelenir. Yurt dışındaki öğrenim kurumlarından mezun olanlara, talepleri

halinde, denklik işlemlerini tamamlayabilmeleri için ayrıca bir yılı geçmemek üzere erteleme hakkı tanınabilir. Bu bent gereğince yapılan erteleme süreleri 32 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez.

c) Erteleme süresi içerisinde yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıranların askerlikleri öğrencilik nedeniyle ertelenir.

ç) Askerlik çağına girmeden önce lise veya dengi okullar yahut yüksekokullar veya meslek yüksekokullarından mezun olanlar ile fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişiği kesilenlerin ertelemeleri, askerlik çağına girdikleri yıldan itibaren başlar.

(4) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde;

a) Dört yıl ve daha uzun süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olup hizmetinin özelliği sebebiyle ertelenmesine ihtiyaç duyulan kamu personelinin,

b) Devlet veya kendi hesaplarına yurt içinde veya yurt dışında staj ve yüksek lisans yapanların,

bağlı oldukları bakanlığın, Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi herhangi bir bakanlığa bağlı veya ilgili bakanlığı bulunmayan kurum personeli ile staj ve yüksek lisans yapanların ilgili kurum amirinin teklifi üzerine, 32 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar askerlikleri ertelenebilir.

c) Devlet veya kendi hesaplarına yurt içinde veya yurt dışında sanatta yeterlik, doktora veya ihtisas yapanların,

ç) Yükseköğrenim mezunlarından mesleklerine ait staj ve ihtisaslarını ikmal ettikten sonra, yurt içinde veya yurt dışında, çalıştıkları bilim dallarına dünya ölçüsünde bir yenilik veya ilerleme getiren orijinal araştırmalarda buldukları, çalıştıkları ilim müesseselerince belgelenen ve talep edilenlerin,

d) Aktif spor hayatının Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikte belirtilen şartlarda devam ettiğinin belgelendirilmesi ve müteakip ertelenmesi için Bakanlıkça belirlenecek oran kadar kadroya girmek kaydıyla Gençlik ve Spor Bakanlığınca bildirilenlerin,

bağlı oldukları bakanlığın, Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi herhangi bir bakanlığa bağlı veya ilgili bakanlığı bulunmayan kurum personeli ile ihtisas ve doktora yapanların ilgili kurum amirinin teklifi üzerine, 35 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar askerlikleri ertelenebilir.

e) Yoklama kaçağı veya bakayalar ile 21 inci maddenin birinci fıkrası gereğince yoklama kaçağı olarak muayenesi yapılarak sınıflandırma kaynağına alınacakların, sevke tabi tutulacağı celp tarihine kadar geçen süre içinde bu fıkra kapsamında askerlikleri ertelenmez. Ancak, ertelemelerine neden olan görev, staj, yüksek lisans, ihtisas veya doktora öğrenimi başlangıç tarihleri ile sporcuların erteleme kapsamındaki kulüpleri ile yaptıkları sözleşme başlangıç tarihleri, yoklama kaçağı veya bakaya kaldıkları tarihten önce olanların ertelemeleri yapılabilir.

(5) Erteleme şartlarını taşımadığı, bilgi veya belgeleri gerçeği yansıtmadığı halde askerliği ertelendiği tespit edilenlerin askerlik işlemleri, erteleme işlemi yapılmadan önceki durumları, erteleme şartlarını kaybettiği tespit edilenlerin ise, erteleme şartlarını kaybettikleri tarihteki durumları dikkate alınarak yürütülür. Askerlik işlemlerinin yürütülmesine ilişkin görevlerini veya sorumluluklarını zamanında yerine getirmediği tespit edilenler hakkında Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

(6) Savaş zamanı hariç olmak üzere, bir baba veya ananın iki oğlundan biri askerdeyken diğer oğlu, ikiden fazla oğlu olanlardan ikisi askerde iken diğerleri, baba veya ananın talebi üzerine oğullarından biri muvazzaf askerlik hizmetini bitirinceye kadar ertelenir. Bu fıkranın uygulanmasında 20 yaşından küçük olanlar ile geçime yardım edemeyecek derecedeki maluller hesaba katılmaz. Bu işlemler celp ve sevk zamanında, birlikte askere

alınacaklar için ise baba veya ana hangisinin bırakılmasını isterse, onun bırakılması suretiyle yapılır.

(7) Bu madde kapsamında askerlikleri ertelenenler, seferberlik ve savaş halinde lüzum ve ihtiyaca göre askere sevk edilir.

Yoklama kaçağı, saklı, bakaya ve geç iltihak bakayaları

MADDE 21- (1) Bu Kanunda yazılı mazereti bulunduğu dair belge ibraz etmeyenlerden;

- a) Tabi olduğu yoklama yılı içerisinde yoklamasını yaptırmayanlar yoklama kaçağı,
 - b) Yirmi yaşına girmiş oldukları halde isimlerini nüfus kayıtlarına geçirmemiş bulunanlar saklı,
 - c) Sevke tabi olduğu halde sevke katılmayanlar ile sevk edildiği birliğine katılmayanlar bakaya,
 - ç) Sevkinin yaptırdığı halde kendisine tanınan yol süresi dışında birliğine katılanlar geç iltihak bakayasına,
- olarak kabul edilir. Bu durumda bulunan yükümlüler hakkında 24 üncü madde hükümleri uygulanır.

(2) Yoklama kaçağı ve saklılardan; erteleme hakkı bulunanların talepleri halinde yoklamaları yapılmadan ertelenir, erteleme hakkı bulunmayanlardan, muayeneleri neticesinde askerliğe elverişli olduğu anlaşılanlar ilk sınıflandırma kaynağına alınır.

(3) Yoklama kaçağı ve saklılardan sınıflandırdıktan sonra bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelenenler, ertelemelerinin bitimini müteakip ilk celp döneminde sevk edilir.

(4) Er statüsündeki bakayalar cezaevinden tahliye olanlar hariç ele geçirilmesini müteakip derhal sevk edilirler. Bunlardan bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelenenler erteleme bitimini müteakip ilk mesai gününde sevk edilir.

(5) Yedek subay ve yedek astsubay adayları statüsündeki bakayalar ise ele geçirildikten sonraki ilk celp döneminde sevk edilirler. Bunlardan bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelenenler erteleme bitimini müteakip ilk celp döneminde sevk edilir.

Celp ve sevk esasları

MADDE 22- (1) Yoklamaları neticesinde askerliğe elverişli oldukları tespit edilenler Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre askere sevk edilir.

(2) Barışta ve seferde silah altına alınan yükümlülere yol ve iaşe bedeli ödenir.

Sevke ilişkin mazeret halleri

MADDE 23- (1) Askere sevk için çağrıldıkları halde;

- a) Kendisinin tutukluluğu veya hükümlülüğü,
 - b) Kendisinin herhangi bir sağlık kurumu raporuyla belgelendirilmiş istirahat gerektiren hastalığı,
 - c) Eşi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin sağlık kurumu heyet raporuyla belgelendirilmiş hayati tehlike içinde olduklarını gösteren hastalığı,
 - ç) Sevkten önceki veya sonraki onbeş gün içinde eşinin, ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ölümü,
 - d) Sevkten önceki veya sonraki onbeş gün içinde kendisi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin evlenmesi,
 - e) Sevkten önceki veya sonraki iki ay içinde çocuğunun doğması,
- nedeniyle sevkinin yaptırmayanlar, bu mazeretlerini kanıtlayan belgeleri askerlik şubesine teslim ederler.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki yükümlülerden bakaya olanlara bu süreleri için 24 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamındakiler istirahati bitiminde derhal sevk edilir. Diğerleri ise müteakip celbe bırakılır.

(4) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Yoklama kaçağı, saklı ve bakayalara verilecek cezalar

MADDE 24- (1) Barışta, kabul edilebilir bir özrü olmaksızın;

a) Yoklama kaçakları ve saklılar için, yoklama kaçağı kaldıkları tarihten,

b) Bakayalar için, bakaya kaldıkları tarihten,

c) Geç iltihak bakayaları için kendilerine tanınan yol süresinin bitiminden,

ç) Yedeklerden çağrılanlar için, birlikte işleme tabi olanların en son gönderilme tarihinden,

itibaren kaçak kaldıkları gün süresi kadar idari para cezası ile cezalandırılır. Bunlardan kendiliğinden gelenler her gün karşılığı 5 Türk lirası, yakalananlar ise her gün karşılığı 10 Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır. Bu fıkra kapsamında belirlenen idari para cezalarının yeniden değerlendirmesinde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrası, bir Türk lirasının küsuru dikkate alınarak uygulanır. İdari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(2) Yapılan muayenelerinde askerliğe elverişli olmadıkları anlaşılanlar, askerlikten muafiyet hakkı olanlar ile bu Kanunda belirtilen nedenlerle erteleme hakkı olduğu halde süresi içerisinde işlem yaptırmayanlara erteleme sürelerine denk gelen günler için idari para cezası uygulanmaz.

(3) İdari para cezası vermeye yetkili makam; askerlik şubesine bizzat müracaat eden yükümlüler için müracaat ettiği, kolluk kuvvetleri tarafından getirilen yükümlüler için ise getirildiği askerlik şubesi başkanı; bunun dışındaki durumlar için ise nüfusa kayıtlı olduğu yer askerlik şubesi başkanıdır. Yükümlünün bizzat müracaat ettiği veya getirildiği askerlik şubesi başkanınca uygulanan idari para cezası derhal yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer askerlik şubesi başkanlığına bildirilir.

(4) Barışta, birinci fıkra uyarınca verilen idari para cezası kesinleştikten sonra birinci fıkrada sayılan eylemlerden herhangi birini işleyenler ile bu eylemleri seferberlik ve savaş halinde işleyenler hakkında askerlik şubelerince suç dosyaları hazırlanarak yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Terör örgütleri ile Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunanların silahaltına alınmaları

MADDE 25- (1) Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan ve askerliğe elverişli oldukları anlaşılan yükümlülerden, yoklama kaçağı ve bakayalar dâhil bu Kanunda yazılı geçerli mazereti olmayanlar, Bakanlıkça belirlenecek celp ve sevk esaslarına göre silahaltına alınırlar.

Yoklama kaçağı ve bakayaların takipleri

MADDE 26- (1) Yoklama kaçakları ve bakayalar; askerlik ödevlerini yerine getirmek maksadıyla yakalanmaları için Bakanlıkça İçişleri Bakanlığına bildirilirler. Yakalanarak muhafaza altına alınanlar, mesai saatleri içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Mesai saatleri dışında veya askerlik şubesinin bulunmadığı yerlerde ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar.

Yoklama, celp ve sevk duyuruları

MADDE 27- (1) Yoklama, celp ve sevk ile ilgili hususlar, Bakanlık tarafından Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ve diğer ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları aracılığıyla zorunlu yayın kapsamında duyurulur. Ayrıca Bakanlığın resmi internet sitesinde ve e-Devlet sisteminde ilan edilir. Bu duyuru ve ilan yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

(2) Duyurular ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları tarafından Bakanlıkça talep edilen tarihlerde ve 19:00-23:00 saatleri arasında en az bir kez yayınlanır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, duyuruların yayımlandığı kanalları, tarih ve saati Bakanlığa bildirir.

ALTINCI BÖLÜM

Muvazzaflık

İzin süreleri

MADDE 28- (1) Erbaş ve erlere muvazzaflık hizmetinin her ayı için bir gün izin verilir.

(2) Askerlik hizmetinin gerektirdiği görev ve yükümlülükleri yerine getirme konusunda gayret ve çalışmaları sonucu emsalleri arasında üstün başarı gösteren erbaş ve erlerden, muvazzaf askerlik hizmetleri boyunca, disiplin amiri, disiplin kurulu veya mahkemelerden herhangi bir ceza almamış olanlara, azami üç güne kadar ilave izin verilebilir.

(3) Radyoaktif ışınla çalışan erbaş ve erlere, her ay için iki gün ilave izin verilir.

(4) Muvazzaflık hizmeti esnasında eşi doğum yapan ya da eşi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından biri vefat eden, erbaş ve erlere, talepleri üzerine ilave on gün izin verilir.

(5) Askerlik hizmetini yedek subay ve yedek astsubay olarak yerine getirecek yükümlülerin izinleri 926 sayılı Kanunda belirtilen sürelerle göre oranlanarak verilir.

(6) Bu madde kapsamında verilen izinler askerlik hizmet süresinden sayılır.

(7) Birinci fıkra kapsamındaki izinler için bir defa, dördüncü fıkra kapsamındaki izinlerde ise her defasında gidiş ve dönüş yol ve iâşe bedelleri birlik komutanlıklarınca ödenir. Birinci fıkra kapsamındaki izinlerde bir defa gidiş ve dönüş yol süresi verilir.

(8) Bu maddede yazılı izinlerin dışında izin vermeye, Cumhurbaşkanı yetkilidir. Verilecek bu izinlerin askerlik hizmetinden sayılıp sayılmayacağı Cumhurbaşkanınca tespit edilir.

Sağlık izin süreleri

MADDE 29- (1) Erbaş ve erlerin hava değişimi ve istirahatte geçen sürelerinin, tabi olduğu hizmet süresinin her ayı için bir günlük kısmı askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Yedek subay ve yedek astsubaylardan hastalananlar, muvazzaf subay/astsubay emsalleri gibi sıhhi izin süresine tabi tutulurlar. Sıhhi izin süresince, özlük hakları saklı kalmak kaydıyla, yedek subay veya yedek astsubaylıkta alınan sıhhi izin sürelerinin tabi olduğu hizmet süresinin her ayı için bir günlük kısmı askerlik hizmetinden sayılır. Bu sürenin hesabında yedek subay veya yedek astsubay adaylığında alınan istirahat veya hava değişimi süreleri de dâhil edilir.

(3) Yedek subay adayları veya yedek astsubay adaylarının kanuni mazeretlerine dayalı olarak sınıf okulundan ayrı geçirilen sürenin, sınıf okulu toplam süresinin üçte birinden fazla olması halinde veya sınıfı görevi yapamaz raporu alanlar hakkında geçici terhis işlemi yapılır. Bir sonraki dönemde hastalıklarının devam etmediği sağlık raporu ile saptananlar ve yeniden sınıflandırılanlar yeni dönemin tamamına katılırlar.

Firar ve izin veya hava değişimi tecavüzü

MADDE 30- (1) Firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlüler hakkında tanzim edilen suç dosyası, suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip, soruşturma izni vermeye yetkili komutan veya askeri kurum amiri tarafından ilgili Kanun hükümleri uyarınca soruşturma izni verilmesi halinde, yetkili Cumhuriyet savcılıklarına gönderilir. Yapılan bu işlemler ayrıca kayıtlı oldukları askerlik şubelerine bildirilir.

(2) Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olan firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlüler ele geçirilinceye kadar kolluk kuvvetlerince aranır. Kolluk kuvvetlerince yakalananlar en yakın adli makama teslim edilir ve adli makamın talimatı doğrultusunda işlem yapılır.

(3) Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olmayan firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlülerden, kendiliğinden gelen ya da kolluk kuvvetleri tarafından askerlik şubelerine teslim edilenler serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilir, bunlara yol ve iâşe bedeli ödenmez.

(4) Kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinsizliklerini işleyen yükümlülerden kendiliğinden askerlik şubelerine gelenler serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilir, bunlara yol ve iâşe bedeli ödenmez.

Askerlik hizmetinden sayılan diğer süreler

MADDE 31- (1) Muvazzaflık hizmeti esnasında sağlık kuruluşlarında tanı ve tedavide geçen süreler askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Yargılama sonucu beraat edenlerin gözaltı ve tutukluluk süreleri askerlik hizmetinden sayılır.

(3) Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolanların yeniden birliklerine dönmeleri hâlinde durumları, mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma veya kaybolma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili adli makamlara intikal ettirilir. Kurul tarafından kusursuz görülenler ile haklarında kovuşturmayaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin birliklerinden ayrı geçirdiği süreler hizmetten sayılır ve ödenmemiş özlük hakları ödenir. Yedek subay ve yedek astsubaylar hakkında 926 sayılı Kanunun ek 30 uncu maddesi hükümleri saklıdır.

Askerlik hizmetinden sayılmayan diğer süreler

MADDE 32- (1) Aşağıdaki süreler muvazzaflık ve yedeklik hizmeti sürelerinden sayılmaz:

a) Firar, hava değişimi/izin tecavüzü suçları ile kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinsizliklerinde geçen süreler.

b) Mahkemelerin hükmettiği hapis cezalarının infazda geçen süreleri.

c) 6413 sayılı Kanunda hizmetten sayılmayacağı açık olarak belirtilmiş disiplin cezaları.

ç) Kendilerini askerliğe elverişsiz hale getirmeye veya getirtmeye teşebbüs ettikleri mahkeme kararı ile sabit olanların yargılanmalarına esas eylemleri dolayısıyla ortaya çıkan rahatsızlıklar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanması nedeniyle mahkeme tarafından haklarında tedaviye karar verilenlerin bu karar nedeniyle yatarak gördüğü tedaviler veya istirahatte ya da hava değişiminde geçirdikleri süreler.

Yedek subay veya yedek astsubay olmaya engel haller

MADDE 33- (1) Yedek subay veya yedek astsubay, yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı, yedek subay aday adayı veya yedek astsubay aday adayı iken;

a) 1632 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile 926 sayılı Kanununun 50 nci maddesinde belirtilen suçlardan mahkum olanlar,

b) Süresine bakılmaksızın kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar ile idari karar sonucu olarak kamu hizmetlerinden çıkarılanlar,

c) Yedek subay veya yedek astsubaylardan askerlik hizmet süresini tamamlamadan çeşitli nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkileri kesilen veya mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkûmiyet kararının sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanlar,

ç) Yedek subay adayı veya yedek astsubay adaylarından Bakanlıkça bu konuda çıkarılan yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde;

1) Disiplinsizlik ve ahlaki durumları nedeniyle yedek subay veya yedek astsubay olması uygun görülmeyenler,

2) Türk Silahlı Kuvvetlerinin manevi şahsiyetine gölge düşüren veya askerliğin şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayacak eylemlerde bulunanlar ile tutum ve davranışlarıyla yasa dışı siyasi, yıkıcı, bölücü ideolojik görüşü benimsemiş olduğu anlaşılanlar,

3) Yedek subay veya yedek astsubay eğitim ve öğretiminde başarı gösteremeyenler,

d) Subay, astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş veya er olarak görev yaparken askerlik hizmet süresini tamamlamadan disiplinsizlik veya ahlaki nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkileri kesilen veya mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkûmiyet kararının sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanlar,

askerlik hizmetini er statüsünde tamamlar. Bunların askerlik hizmeti erbaş ve erlerin hizmet süresi kadardır.

Katılış, statü değişikliği ve terhis

MADDE 34- (1) Sevk edilen yükümlülerin katılışları, birlik veya kurumlarınca Bakanlığa bildirilir.

(2) Terhis edilen yükümlüler için birlik komutanlığı veya kurum amirliğince terhis belgesi tanzim edilerek yükümlüye verilir ve kıta şahsi dosyası ile birlikte kayıtlı olduğu askerlik şubesine gönderilir.

(3) Askerlik hizmetini yapmakta iken yedek subay veya yedek astsubay olma hakkını veren öğrenim kurumlarından mezun olanların yedek subay veya yedek astsubay olarak statü değişikliği talepleri dikkate alınmaz.

Noksan hizmetlilere ilişkin işlemler

MADDE 35- (1) Noksan hizmetli yükümlülere öncelikle 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre askerlik hizmet süresinin tamamlanması maksadıyla askerlik şubesince tebligat yapılır. Tebligat tarihinden itibaren noksan hizmetini tamamlamak üzere iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler hakkında 24 üncü maddede belirtilen bakayalara ilişkin hükümler uygulanır. Noksan hizmetin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Birinci fıkra kapsamında tebligat yapılmış olmasına rağmen iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler, yakalanmaları için Bakanlıkça İçişleri Bakanlığına bildirilirler. Yakalananlar mesai saatleri içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Mesai saatleri dışında veya askerlik şubesinin bulunmadığı yerlerde yakalananlar ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar.

Tutuklu ve hükümlü işlemleri

MADDE 36- (1) Askerlik hizmetine başlamadan önce veya askerlikleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı, bir yıl ve daha az süreli hapis cezasına hükmedilenler ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e) ve (f) bentlerinde yazılı tedbirler veya adli para cezasına mahkûm edilen yükümlüler hakkında verilen ceza ve tedbirlerin yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır. Bu durumdakiler terhis edildikleri zaman serbest bırakılmayıp cezalarının çektilmesi için kıta ve kurumlarınca buldukları yer Cumhuriyet savcılıklarına teslim edilirler.

(2) Bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilenler kıta ve kurumlarınca buldukları yer Cumhuriyet savcılıklarına teslim edilirler. Bunlardan askerlikle ilişkisi olanlara tahliyelerinde cezaevi idarelerince onbeş günlük süre içerisinde askerlik şubesine müracaat edecekleri tebliğ edilir ve buna ilişkin belge askerlik şubesine gönderilir. Askerlik şubelerine kendilerine tanınan süre içerisinde gelmeyenler hakkında bakaya hükümleri uygulanır.

(3) İnfazları geri bırakılan mahkûmiyetler için zamanaşımı işlemez.

Diploma, sertifika ve ehliyet gibi belgeler

MADDE 37- (1) İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak alınmış bir diploma, sertifika veya ehliyet gibi belgelere sahip olan, bu Kanun hükümlerine göre silahaltına alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan erbaş ve erler, özel kanunlarda belirtilen koşullara uyulması şartıyla, yetkili komutanlık/amirliklerin onayı ile bu belgelerin kendilerine verdiği yetki kapsamındaki görevlerde çalıştırılabilir, mesleki hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yurt Dışı Erteleme ve Dövizle Askerlik

Yurt Dışı Erteleme

MADDE 38- (1) Yabancı ülkelerde;

- Çalışma iznini de ihtiva eden oturma izni veya doğrudan çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatı ile bulunanlar,
 - Yabancı bandıralı gemilerde gemi adamı statüsünde bulunanlar,
 - İkamet eden çok vatandaşlık hakkına sahip olanlar,
- durumlarını ispata yarayan belgeler ile bağlı buldukları Türk konsolosluklarına başvurmaları hâlinde, bunların her türlü askerlik işlemleri, Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak 35 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar ertelenebilir.

(2) Erteleme şartlarını haiz olmadıkları anlaşılanlar, erteleme süresi içinde herhangi bir takvim yılının yarısından fazlasını yurt içinde geçirenler, erteleme nedeni ortadan kalkanlar ile kendi istekleriyle erteleme hakkından vazgeçenlerin ertelemeleri iptal edilir.

Dövizle askerlik

MADDE 39- (1) Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınmış yabancı ülkelerde; iltica başvurusu dışında elde ettikleri çalışma iznini de ihtiva eden oturma izni veya doğrudan çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatını haiz olanlar ile bir iş sözleşmesine bağlı olarak, yabancı bandıralı gemilerde gemi adamı sertifikasında yazılı mesleğini icra edenlerden;

- Yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, en az üç yıl süre ile fiilen çalışanlar,
 - Bakanlıkça verilecek uzaktan eğitimi alanlar,
- durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 9 uncu maddedeki gösterge rakamının memur

aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı her yılın ilk mesai günü tespit edilen döviz alış kuruna göre Avro veya karşılığı kadar konvertibl yabancı ülke parasını başvuru tarihinde peşin ödemeleri halinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Uzaktan eğitime ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Yurt dışında ikamet eden ve çok vatandaşlık hakkına sahip olanlar en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunmaları halinde çalışma şartı aranmadan birinci fıkrada belirtilen esaslara göre bu madde hükümlerinden yararlandırılır.

(3) Dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere yaptıkları başvuruları kabul edilenlerden;

a) Ödemeleri gereken yabancı ülke parasını ödemeyenler,

b) Ücret veya maaşları yurt içinden transfer edilenler,

c) Yabancı ülkelerde resmî görevle bulunanlar,

ç) Dövizle askerlik hizmeti dışında diğer statülerde fiili askerlik hizmetine başlamış olanlar,

d) Oturma veya çalışma iznini iltica nedeniyle aldığı anlaşılanlar,

e) Müracaatına ait belgelerde sahtecilik veya resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyanda bulunarak idareyi yanıltmak suretiyle dövizle askerlik başvurusunda bulunduğu anlaşılanlar,

f) Yararlanma şartlarından herhangi birini taşımadıkları sonradan tespit edilenler, dövizle askerlik hizmetinden faydalanamazlar. Bu durumda bulunan yükümlülerin müracaatları Bakanlık tarafından iptal edilir.

(4) Başvuruları iptal edilenlerin, ödemede bulunmalarına rağmen başvuru işlemleri tamamlanmamış olanların, fazla ödemede bulunduğu anlaşılanların ödemiş olduğu tutarlar talepleri halinde kendilerine, vekillerine veya mirasçılarına iade tarihindeki kura göre Türk lirası olarak yurt içinde gösterecekleri banka hesabına iade edilir. Ödeme ve başvuru işlemlerini tamamladıktan sonra dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılmalarını talep edenlere, askerliğe elverişsiz hale gelenlere, vefat edenlere, Türk vatandaşlığından çıkmalarına izin verilenler ile Türk vatandaşlığını kaybedenlere geri ödeme yapılmaz.

(5) Ödeme ve başvuru işlemlerini tamamladıktan sonra dövizle askerlik hizmeti kapsamında çıkartılmalarını talep edenlerin istekleri kabul edilmez.

(6) Üçüncü fıkranın (e) bendi kapsamında başvuruları Bakanlık tarafından iptal edilenler yeniden dövizle askerlik hizmetinden faydalanma şartlarını taşımasalar dahi bu madde kapsamında faydalanamazlar.

(7) Yapılan ödemeler, Dışişleri Bakanlığınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Hazine adına açılacak özel döviz hesabına Avro olarak kaydedilir. Bu tutarlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı transfer tarihindeki döviz alış kuru üzerinden Türk lirasına çevrilerek Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

(8) Döviz tahsilatı ve özel döviz hesabına aktarılması ile ilgili oluşacak transfer ücreti ve diğer masraflar yurt dışı temsilcilikler tarafından yükümlülerden tahsil edilir. Transfer ücreti ve diğer masraflar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığınca belirlenir.

(9) Mülga 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun uygulamaları gereğince dövizle askerlik kapsamında çıkarılanlar, bu Kanun kapsamında yeniden dövizle askerlik hizmetinden yararlanamazlar. Kapsamdan çıkarılanlar ile aynı Kanuna göre işlem görmüş olanların ödemiş oldukları dövizlerin geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(10) Bu madde kapsamında dövizle askerlik hizmetinden faydalanmak isteyenlerin işlemlerinin yapılmasında yetki ve sorumluluk Dışişleri Bakanlığındadır.

(11) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sağlanan Haklar ve Yaptırımlar

Sağlanan haklar

MADDE 40- (1) Muvazzaflık hizmetini, 9 uncu madde kapsamında yerine getirenler hariç olmak üzere, erbaş ve er olarak yapanlara aşağıda belirtilen haklar sağlanır.

a) Muhtaç asker ailelerine yapılan yardım miktarı aylık net asgari ücret tutarının yüzde ellisinden az olamaz.

b) Hizmetini tamamlayanlara; askeri öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay/astsubay, sözleşmeli subay/astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er temininde, sınav tam notunun yüzde yirmisine kadar ilave puan verilebilir. Bunlardan meslek yüksekokulu veya meslek lisesi mezunu olanlara sınav tam notunun yüzde yirmi beşine kadar ilave puan verilebilir.

c) Toplu Konut İdaresinin yaptığı konutların tahsisinde, kendi üzerine kayıtlı konutu olmayanlar, öncelikli istifade ettirilebilir.

ç) Hizmette geçen süre içinde kamunun ve belediyelerin işlettiği deniz ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz yararlanır.

d) Hizmette geçen süre içinde müze ve ören yeri gibi yerlerden ücretsiz yararlanır.

(2) 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hakkında birinci fıkranın (a) bendi uygulanmaz.

(3) 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edip bu sürenin sonunda terhis olanlardan, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet borçlanması talebinde bulunanların; 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında geçmiş olan sürelerin taleplerinde 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesine göre prime esas günlük kazanç alt sınırının % 32'si ile çarpımı neticesinde hesaplanacak kısmı, borcun Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca Bakanlığa tebliğ edildiği tarihi takip eden üç ay içinde ilgili Bakanlıkça ödenir.

(4) Teknik bilimler meslek yüksekokulu ve meslek lisesi mezunları ile tarım, turizm ve mevsimlere bağlı sektörlerde faaliyet gösteren yükümlülerin askere sevki Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve önceliklerine göre mesleklerine uygun sınıflandırma ve istedikleri celp döneminde silahlı altına alınma taleplerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Yaptırımlar

MADDE 41- (1) Bu Kanun kapsamında kendilerine tanınan erteleme süreleri dikkate alınmak şartıyla askerlik yükümlülüğünü yerine getirmeyen öğrencilerin kayıtları askerlik hizmetini yerine getirene kadar Bakanlığın talebi üzerine ilgili orta ve yükseköğretim kurumlarınca geçici olarak dondurulur. Bu şekilde kayıtları dondurulanlardan herhangi bir harç veya öğrenim katkı payı alınmaz.

(2) Yoklama kaçakları ve bakayalar ile barışta tatbikat ve ferdi seferberlik eğitimi bakayaları kamu veya özel hizmete alınamazlar. Bunları kamu veya özel hizmete alanlar hakkında askerlik şubelerince mahallin Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(3) Yoklama kaçağı, saklı ve bakayalar ile barışta tatbikat ve ferdi seferberlik eğitimi bakayalarına 24 üncü maddede hükmedilen yaptırımlar uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Askerlik Muafiyeti

Yükümlüler, kamu görevlileri ve sivillerden hayatını kaybedenlerin yakınlarının muafiyet hakları

MADDE 42- (1) Askerlik hizmetini yerine getirmekte iken ölen, hakkında gaiplik kararı verilen, maluliyet aylığı bağlanmasını gerektirecek biçimde malul olanlar ile terhis edildikten sonra askerlik hizmetinin sebep ve tesiri ile hayatını kaybettiği mahkeme kararı ile sabit olanların;

a) Baba ve annesinin müşterek olarak talep ettiği veya baba ya da annesinden biri ölmüş ise sağ olanın talep ettiği kardeşlerinden biri, istekli olmadıkça silahaltına alınmaz veya silahaltında ise terhis edilir,

b) Baba ve annenin müştereken anlaşamadıkları veya her ikisinin de ölmüş olması durumunda; öncelikle silahaltında olan kardeşi var ise istekli olması halinde terhis edilir, silahaltında kardeşi yok ise veya silahaltındaki kardeşi terhis olmak istemez ise askerlik hizmet sırası gelen ilk kardeş istekli olmadıkça silahaltına alınmaz.

(2) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hayatını kaybedenlerden;

a) Askerlik hizmetini yerine getirmekte olan yükümlüler ile 3713 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına giren sivillerin kendilerinden olma çocukları ile aynı anne ve babadan olma kardeşlerinin tamamı,

b) 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemin devamı niteliğindeki eylemlere, görevi olmadığı halde mukavemet ederken şehit olanların kendinden olma erkek çocukları ile aynı anne ve babadan kardeşlerinin tamamı,

c) Güvenlik korucuları dahil kamu görevlilerinin kendilerinden olma çocuklarının tamamı ile aynı anne ve babadan olma kardeşlerinden biri,

istekli olmadıkça silahaltına alınmaz ve silahaltındakiler istekleri halinde terhis edilir. Kardeşlerden hangisinin askerlik hizmetinden muaf tutulacağı birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen usule göre belirlenir. Kardeşlerden muafiyet kapsamına girmeyenler ile muafiyet kapsamına girmekle birlikte bu muafiyetten yararlanmak istemeyenlerin askerlik hizmetini yerine getireceği yerler Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bu madde hükümleri seferberlik ve savaş halinde uygulanmaz.

Vatandaşlığa sonradan alınanlara uygulanacak erteleme ve muafiyet

MADDE 43- (1) Türk vatandaşlığını sonradan kazananlar askerliklerini, vatandaşlığı kazandığı tarihteki yaş ve öğrenim durumlarına göre o yıl askerlik çağına giren yükümlüler gibi yaparlar. Bunlardan Türk vatandaşlığına alınmadan önce gelmiş oldukları ülkelerde askerlik yaptıklarını veya askerlik hizmetini yerine getirmiş sayıldıklarını belgeleyenler ile vatandaşlığa alındıkları yıl yirmiiki ve daha büyük yaşta olanlar askerlik yapmış sayılırlar. Bunların askerlikleri, istekleri halinde vatandaşlığa alındıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle ertelenir. Ertelemelerinin sona ereceği yıl yoklamaları yapılarak o yıl askerlik çağına giren doğumlularla işlem görürler. Bunlar, seferberlik halinde ihtiyaca göre askere sevk edilebilirler.

(2) Çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra yeniden Türk vatandaşlığını kazananların askerlik işlemleri, önceki askerlik safahatları dikkate alınarak bu Kanunun durumlarına uyan hükümlerine göre yürütülür.

(3) Bu madde hükümlerinden soybağına bağlı olarak Türk vatandaşlığına sonradan alınanlar yararlanamaz.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde askerlik yapanlar

MADDE 44- (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kanunlarına göre zorunlu askerlik hizmetini yerine getirdiklerini belgelendiren Türk vatandaşları bu Kanun hükümlerine göre askerlik yapmış sayılırlar.

Özel durumlarda muafiyet ve erteleme

MADDE 45- (1) İki ülkeden birinde yapılan askerlik hizmetinin sayılmasına dair ikili anlaşmalar kapsamında askerlik hizmetinden muaf tutulacak ya da ertelenecek yükümlülerin işlemleri anlaşma hükümlerine göre yürütülür. Yapılan anlaşmalar kapsamında uygulanacak muafiyet ve ertelemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Barışta, olağanüstü hal veya seferberlik hallerinde veya savaşta, askerliğini henüz yapmadan, Cumhurbaşkanınca gerekli görülen sahalarda özel olarak görevlendirilen gönüllüler, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara uydukları takdirde askerlik hizmetinden muaf tutulur.

Askeri okullardan ayrılanlar

MADDE 46- (1) Askeri öğrenci olarak okudukları Milli Savunma Üniversitesi ve diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişkili kesilenlerin, bu okullarda ay olarak okudukları sürenin üçte biri muvazaflık hizmetinden sayılır. Askerlik hizmetinden sayılan sürenin erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılaması halinde bunlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki yedek subay adayları veya yedek astsubay adayları olma hakkı bulunanlar, istekli olmaları ve aday seçilmeleri halinde daha önceki hizmet süreleri dikkate alınmaksızın yedek subay veya yedek astsubayların hizmet süresine tabi tutulur.

ONUNCU BÖLÜM

Tazminat ve Tedaviye İlişkin Hükümler

Tazminat

MADDE 47- (1) Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere; askere sevk edildiği tarihten geçerli olmak üzere; erbaş ve erler için askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine, yedek subay veya yedek astsubaylar için sınıf okulunda geçen sürenin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir. Ancak, tazminata konu durumun gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, hava değişimi/izin tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçundan hüküm giyenlerin, suçla ilgili eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi kesintisi yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

<u>Sakatlık Derecesi</u>	<u>Ödenecek Tazminat Göstergesi</u>
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000

(2) Vatani görevini yapmakta iken barışta ve savaşta, yurt içinde ve yurt dışında, görev esnasında veya görev dışında görevlerinden dolayı, bir saldırıya veya kazaya uğrayanlardan sağlık kurumlarında tedavisi devam edenlere, olay/kaza tarihinden itibaren 36 ayı geçmemek üzere, terhislerini takip eden aybaşından itibaren ve tedavi gördüğü sağlık kurumunca düzenlenen “tedavisinin devam ettiğini belirtir” sağlık kurul raporuna istinaden;

a) Erbaş ve erlere, görevdeki uzman çavuşun (1 yıllık, karargâhta görevli, bekar) aldığı net maaşın üçte ikisi (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kıbrıs’a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

b) Yedek subaylara, görevdeki emsali yedek subayın (karargâhta görevli, bekar) net maaşının üçte ikisi (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

c) Yedek astsubaylara, görevdeki emsali yedek astsubayın (karargâhta görevli, bekar) net maaşının üçte ikisi (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

her ay sağlık yardımı olarak, bağlı olduğu Bakanlık ve İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili bütçe tertibinden ödenir. Bu ödemedeki sigorta primi dahil hiçbir kesinti yapılmaz ve tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez. Olay/kaza durumu, keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanılmadan, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek maksadından doğmuş olursa sağlık yardımı ödenmez.

(3) Tedavisi devam edenlerden;

a) 5434 sayılı Kanunun mülga 45 inci maddesi kapsamında vazife malûlü ya da mülga 64 üncü maddesi kapsamında harp malûlü aylığı bağlananlar ile 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesi kapsamında vazife/harp malûlü aylığı bağlananlara aylık bağlanma tarihini takip eden aybaşından itibaren,

b) Malûllük durumu oluşmaksızın tedavisi kesin işlemlerle sağlık kurulu raporu ile sonlandırılanlara, raporunu takip eden aybaşından itibaren,

sağlık yardımı ödemesi sonlandırılır. Tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Türk Silahlı Kuvvetlerinden Ayrılan Çeşitli Statüdeki Personel İşlemleri

Muvazzaf ve sözleşmeli subay veya astsubaylar ile uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve er iken ayrılanlar

MADDE 48- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılan veya ilişkisi kesilenlerin hizmette geçen sürelerinin askerlik hizmetinden sayılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Türk Silahlı Kuvvetleri adına okudukları Milli Savunma Üniversitesi ve diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullardan mezun olmayı müteakip muvazzaf subay ve astsubay naspedilenlerin, bu okullarda ay olarak geçen sürelerinin üçte biri ile muvazzaf subay ve astsubaylıkta geçen sürelerinin tamamı,

b) Dış kaynaktan temin edilen muvazzaf subay ve astsubaylar ile bunların adaylarından deneme süresinin bitimine kadar ayrılanların temel eğitimde ve muvazzaf subay ve astsubaylıkta ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri, deneme süresi sonrasında geçen sürelerinin tamamı,

c) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubayların ve bunların adaylarının ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamının üçte biri,

ç) Uzman erbaşların sözleşme döneminde ay olarak geçen sürelerinin üçte biri,

d) Sözleşmeli erbaş ve erler ile sözleşmeli er adaylarından, ön sözleşme ve sözleşme döneminde ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri,

e) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan statülerde istihdam edilmek üzere temini silahaltında iken gerçekleştirilen yükümlülerin silahaltında geçirilen sürelerin tamamı, askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Sayılan hizmet süresi erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılayanlar askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresini karşılamayanların eksik kalan süreleri, erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresi esas alınarak, bu Kanun hükümlerine göre erbaş ve er olarak tamamlatılır.

(3) Yedek subay veya yedek astsubay adayı olma hakkı bulunanlar, yedek subay veya yedek astsubay olmaya istekli olmaları ve yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı seçilmeleri halinde daha önceki hizmet süreleri dikkate alınmaksızın yedek subay veya yedek astsubayların hizmet süresine tabi tutulur.

(4) Sözleşmesi feshedilen uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlerin varsa kalan askerlik hizmeti, ilgilinin ilişkisi kesilmeden, Bakanlıkça belirlenecek birliklerde erbaş ve er olarak tamamlattırılır.

(5) Özel kanunlarda yer alan askerlik yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerden bu Kanuna aykırı olanlar uygulanmaz.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Yedeklik Dönemi

Seferberlik kaynağı

MADDE 49- (1) Askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden çeşitli nedenlerle ayrılan personel seferberlik kaynağına alınır.

(2) Yedek personel seferberlik ve savaş halinde ihtiyaca göre askere sevk edilirler.

Yaş sınırı

MADDE 50- (1) Yedek personelden; yedek subay ve yedek astsubaylara 5434 sayılı Kanun, uzman erbaşlara 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu hükümleriyle belirlenen yaş sınırları esaslarına göre, erbaş ve erlere ise askerlik çağının sonuna kadar yükümlülük verilebilir.

Silahaltına çağırılma

MADDE 51- (1) Yedek personel seferberlik ve savaş hali, olağanüstü haller ile barış şartlarında tatbikat ve eğitim için kısmen veya tamamen çağırılabilirler.

(2) Ancak tatbikat veya eğitim için çağırılmış olanların tatbikat veya eğitim süresi kırkbeş günü geçemez. Seferberlik ve savaş hali durumu ile olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanınca lüzumu kadar uzatılabilir.

Sefer görev emri ve tebliği

MADDE 52- (1) Seferde görev alacak yedek personele bu görevlerinin barışta en son görev yaptığı birlik ve kurumlarca tebliği esastır. Birlik ve kurumlarca tebliğ edilemeyenler ile sonradan sefer görev emri verilenlerin tebliğ işlemleri askerlik şubelerince yapılır.

(2) Barışta tatbikat veya eğitim için askerlik şubesine çağrılan yedek personel askerlik şubesine gelerek silahaltı davetiyesini almak zorundadır.

Silahaltına alınan devlet memurları ve işçiler

MADDE 53- (1) Devlet memuru olan yedek personel silahaltına alındıklarında silahaltında buldukları sürece 657 sayılı Kanun gereğince izinli sayılır. Seferberlik ve savaş hali sona erdiğinde, bu personel barış zamanında görev yaptığı memuriyetin eşiti olan memuriyete geri döner. Barış zamanında seferberlik tatbikatları ve ferdî seferberlik eğitimlerine katılıp terhis edilen devlet memurları atanmış olduğu memuriyete geri döner.

(2) İşçi olan yedek personelden silahaltına alınanlar için ilgili kanun hükümleri uygulanır.

Silahaltına alınanların terfi ve kıyafetleri

MADDE 54- (1) Yedek subay ve yedek astsubayların terfilerine ilişkin usul ve esaslar hakkında, 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Yedek personel silahaltına alındıklarında askeri üniforma giymeye mecburdur.

Silahaltına alınan yükümlülerin devam eden ve biten adli kovuşturmaları

MADDE 55- (1) Seferberlik ve savaş halinde; silahaltına alınacak yedek personel ile muvazzaf olarak askerlik hizmetini yerine getiren yükümlülerden alt sınırı beş yıl hapis ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere diğer bir suç ile sanık olanların yargılamaları veya mahkûm oldukları cezanın infazı terhis sonrasında bırakılır.

(2) Terhis sonrasında bırakılan bu süreler için dava ve ceza zamanaşımı süresi işlemez.

Celp, sevk, katılım ve bakayalar

MADDE 56- (1) Seferberlik ilan edildikten sonra birliğine askerlik şubesi vasıtasıyla gitmek isteyen yedek personelin sevk, askerlik şubesi başkanlıklarının sırasıyla mahalli ve merkezi planlama kapsamında icra edeceği faaliyetler ile sağlanır.

(2) Sefer görevi alan yedek personel; seferberlik ilanında, askerlik şubeleri aracılığıyla sevk edilmek isteyenler ilan saatinden başlayarak altı saat içinde en yakın askerlik şubesine başvurmaya, kendiliğinden birliğe katılmak isteyenler ise ilan saatinden başlayarak kırksekiz saat içinde birliğe katılmaya mecburdur. Yurt dışında bulunanlar en geç altı saat içinde konsolosluk veya elçiliklere başvurmak ve kırksekiz saat içinde birliğine katılmak zorundadır.

(3) Yabancı memleketlerde bulunanlar buldukları yerin elçilik veya konsolosluklarınca çağrılırlar.

(4) Seferberlik ve savaş hallerinde birliğe katılışlarda gecikme olması halinde yükümlüler mazeretlerini belgelemek zorundadır. Yurt içinden ve yurt dışından Kanunda belirtilen süreden sonra yapılan katılışlarda mazeretlerini belgelemeyenler hakkında 24 üncü madde hükümleri uygulanır.

(5) Seferberlik tatbikatlarına ve ferdî seferberlik eğitimlerine sevk için çağrıldıkları halde 23 üncü maddedeki mazeretlere sahip olan yedek personel, bu mazeretlerini kanıtlayan belgeleri askerlik şubesine teslim etmek zorundadır. Bunlar hakkında bakaya işlemi yapılmaz. Mazeret bitimini müteakip yedek personel birliklerine sevk edilir. Bu mazeretler dışındaki nedenlerle silahaltına çağrılıp birlikte işleme tabi olduğu kişilerin en son gönderilme tarihine kadar askerlik şubesine gelmeyenler ile askerlik şubesine gelip sevk evrakını alanlardan, kendilerine verilen yol süresi sonunda birlikte işleme tabi olduğu kişilerin en son gönderilme

tarihine kadar birliğine katılmayanlar bakaya olarak kabul edilirler ve haklarında 24 üncü ve 26 ıncı madde hükümleri uygulanır ve eksik hizmetleri tamamlatılır.

Yedek personelin ertelemesi

MADDE 57- (1) Yedek personelin erteleme usul ve esasları Cumhurbaşkanlığıınca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

Sağlık sorunu bulunanlar

MADDE 58- (1) Barış zamanı ile seferberlik ve savaş halinde sağlık durumunda değişiklik olduğunu beyan eden sefer görev emri almış yedek personel sağlık durumlarının tespiti için askerlik şubesi başkanlıklarınca Sağlık Bakanlığınca belirlenen en yakın yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Alacakları sağlık kurulu raporuna göre işlem yapılır. Sevk belgesini aldıktan sonra istirahat raporu alanların istirahatleri sonunda kalan hizmetleri tamamlatılır.

Terhis

MADDE 59- (1) Seferberlik ve savaş halinde terhis tarihi Cumhurbaşkanınca belirlenir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Askerlik şubeleri

MADDE 60- (1) Askerlik şubeleri, kendi şubelerine kayıtlı yükümlüler hakkında yaptıkları işlemleri, diğer askerlik şubelerine kayıtlı yükümlüler hakkında da yapar ve neticesini ilgili askerlik şubesine bildirir.

Yönetmelik

MADDE 61- (1) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasların belirlenmesine ilişkin yönetmelik, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlıkça hazırlanır.

(2) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Değiştirilen hükümler

MADDE 62- (1) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun;

a) 64 üncü maddesinin başlığında ve ikinci fıkrasında yer alan “yedek subaylarla” ibareleri “yedek subaylar, yedek astsubaylar ve” şeklinde değiştirilmiş, birinci ve üçüncü fıkralarına “yedek subay” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 75 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yedek subaylarla” ibaresi “yedek subaylar ve yedek astsubaylar ile” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun;

a) 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin (I) numaralı alt bendinin 12 nci satırında yer alan “(Astsubay çavuşlar)” ibaresi “(Astsubay astçavuşlar ve astsubay çavuşlar)” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 56 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Yedek Subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi, dördüncü fıkrasına “yedek subaylık” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylık” ibaresi eklenmiştir.

c) 72 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci ve dördüncü cümlelerine “yedek subay” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

(3) 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun;

a) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(4) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “çavuştan” ibaresi “astçavuştan” şeklinde değiştirilmiş, (b) bendinin (2) numaralı alt bendinin (a) satırından önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiş ve diğer satırlar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“a) Astsubay astçavuş”

b) 43 üncü maddesinin son fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(5) 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkrada yer alan gösterge tablosu aşağıdaki şekilde ve ikinci fıkrasında yer alan “Birinci ve ikinci” ibaresi “Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hariç, birinci ve ikinci” şeklinde değiştirilmiştir.

“Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler için belirlenen harçlık miktarının net asgari ücretin altında olması halinde ödenecek harçlık tutarı net asgari ücret tutarına tamamlanır.”

“

Erbaş ve Erler	Gösterge	Askeralma Kanununun 5 inci Maddesinin Üçüncü Fıkrası Kapsamında Askerlik Hizmetine Devam Edenlere İlişkin Gösterge
Çavuş	1.172	17.500
Onbaşı	1.040	16.500
Er	910	15.500

”

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “filen görülmediği zamanlar için” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere” ibaresi eklenmiştir.

(6) 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına “yedek subayların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubayların” ibaresi ve ikinci fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(7) 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasına “Yedek subay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

(8) 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kıbrıs'a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere ise bu görevleri süresince 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesi kapsamında harçlık ödenir.”

(9) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “okul devresi dâhil yedek subaylıkta” ibaresi “okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta” şeklinde değiştirilmiştir.

(10) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 77 nci maddesinde yer alan “Astsubay çavuş” ibaresinden önce gelmek üzere “Astsubay astçavuş” ibaresi eklenmiştir.

b) 78 inci maddesinde yer alan çizelgenin birinci satırından önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiştir.

“Astsubay Astçavuş 8 ay”

c) 82 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yedek astsubay okullarını bitirenler, bitirdikleri tarihten geçerli olmak üzere astsubay astçavuş nasedilirler.”

ç) 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“8. Yedek astsubaylar.”

d) 107 nci maddesinin birinci fıkrasına “sicil yoluyla çıkarılanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, kamu görevinden çıkarılanlar veya Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası verilenler” ibaresi ve üçüncü fıkrasına “Silahlı Kuvvetlerden” ibaresinden önce gelmek üzere “Askerlik hizmetini yedek astsubay olarak yapanlar hariç olmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

e) 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Yedek subaylara” ibaresi “Yedek subaylar ve yedek astsubaylara” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 143 üncü maddesinin birinci fıkrasına “tutarın %50’si” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yedek astsubay okulu öğrencilerine ise 2.680 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın %80’i” ibaresi eklenmiştir.

g) Ek 17 nci maddesinin (A) fıkrasında yer alan tablonun “Astsubaylar: (Üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta altışar yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlar)” başlığına aşağıdaki satır eklenmiştir.

“Açvş. 80”

ğ) Ekli EK-VIII/C sayılı Cetvelin başlığına “ASTSUBAYLAR” ibaresinden sonra gelmek üzere “İLE YEDEK ASTSUBAYLAR” ibaresi ve cetvele aşağıdaki satır eklenmiştir.

“10.Açvş. 590 600 610 620 630 645 660 675 690”

(11) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesine “yedek subay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

(12) 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 7 nci maddesinin (b) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “çavuş” ibaresi “astçavuş” şeklinde değiştirilmiştir.

(13) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “Yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

(14) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “istihdam edilenler ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay ve” ibaresi eklenmiştir.

(15) 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanununun 2 nci maddesine “astsubay” ibaresinden sonra gelmek üzere “(yedek astsubay hariç)” ibaresi eklenmiştir.

(16) 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 118 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “er ve erbaşlar ile yedek subaylar” ibaresi “er ve erbaşlar, yedek astsubay ve yedek subaylar” şeklinde değiştirilmiştir.

(17) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun;

a) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yedek subay veya er” ibaresi “Yedek subay, yedek astsubay veya erbaş ve er” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun 13 üncü satırındaki “astsubay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

ç) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

d) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “subaylığa geçirilenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya yedek astsubaylık hizmetini takiben astsubaylığa geçirilenler” ibaresi eklenmiştir.

e) 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “astsubay” ibaresinden sonra gelmek üzere “(yedek astsubay dahil)” ibaresi eklenmiştir.

f) 60 ıncı maddesinin onikinci fıkrasının birinci cümlesine “yedek subay nasıp tarihi arasında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay öğrencileri ve adayları askere sevk tarihi ile yedek astsubay nasıp tarihi arasında, genel sağlık sigortalısı olmayan yedek personelden seferberlik tatbikatları veya eğitimleri maksadıyla silahaltına alınanlar tatbikat ve eğitim sevk tarihi ile terhis tarihi arasında,” ibaresi eklenmiştir.

g) 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “er ve erbaşlar ile yedek subay öğrencileri” ibaresi “er ve erbaşlar, yedek subay ve yedek astsubay öğrencileri” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya “sevk tarihi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel sağlık sigortalısı olmayan yedek personelden seferberlik tatbikatları veya eğitimleri maksadıyla silahaltına alınanların tatbikat ve eğitim sevk tarihi,” ibaresi eklenmiştir.

(18) 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununun;

a) 13 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “yedek subaylar,” ibaresi “yedek subaylar ve yedek astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 31 inci maddesinin birinci fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yedek astsubaylar” ibaresi ve (1) sayılı Disiplin Amirlerinin Ceza Yetkilerini Gösteren Çizelgesinin 3 ve 4 üncü satırlarının birinci sütununda yer alan “Astsb.Çvş.” ibarelerinden önce gelmek üzere “Astsb.Açvş.,” ibareleri eklenmiştir.

- (19) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;
a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinde yer alan “yedek subaylara” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yedek astsubaylara” ibaresi eklenmiştir.
b) Ekli (I) sayılı Cetvelinin “B- Aylıklarını 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununa Göre Alanlar” kısmının “2- Astsubaylardan” grubuna aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“j) Açıvş.

68 ”

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 63- (1) 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 1111 sayılı Kanun ile 1076 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, mülga 1111 sayılı Kanun kapsamında erteli durumda bulunanlar için, erteleme şartlarını kaybetmedikleri sürece mülga 1111 sayılı Kanundaki yaş süreleri geçerlidir.

(2) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının erbaş ve er ile askerlik yükümlüsü ihtiyacı bu Kanun hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenecek süre ile karşılanır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı emrine yükümlülük esaslı ile verilen personel hakkında diğer yükümlülerin tabi olduğu hükümler uygulanır. 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı emrine verilenlerin sayısı, istek, tercih durumları ve özlük hakları bu Kanun hükümlerine uygun olarak ilgisine göre Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan, istekli olanlar bir defaya mahsus olmak ve Bakanlıkça belirlenecek ilk bedelli askerlik kurasına girmek üzere bedelli askerlik müracaatında bulunabilirler. Bunlardan kurada bedelli askerlik hizmetine tabi tutulacaklar arasına seçilemeyenler yeniden bedelli askerlik müracaatında bulunamazlar ve müracaat öncesi durumlarına göre silahlı altına alınırlar.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmetine erbaş ve er olarak devam edenlerden altı aylık hizmet süresini tamamlayan ve 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam etmek için istekli olanlar hakkında 5 inci maddede belirtilen esaslar uygulanır. Bunlardan talepleri kabul edilenler altı ay süre ile sınırlı olmak üzere askerlik hizmetine devam ederler.

Yürürlük

MADDE 64- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 65- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.